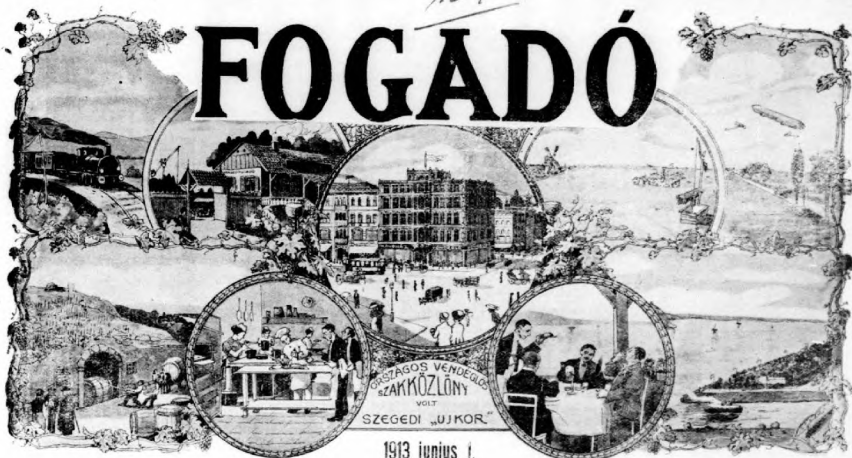

FOGADÓ

A MAGYAR FOGADÓS, VENDEGLŐS, KOCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, A BORGÁZDASÁG ÉS IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Előfizetési díj:

Egész évre 12 kor Félévre 6 kor.

Szerkesztő és lapfőtájos:

FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Vendéglői és kávéházi cikkek

olcsó beszerzése

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 34.
(Fogadó nyomda.)

A vállalat szállít, Budapesten házhoz kintörvén s idekre utánvét mellett: **fogajvát**, — **szipkát** (kivánatra cegnyomással is) — **hektograph-lapokat** — **témtáblát** (minden színben) — **kártyatáblát**, **kretát**, **szivacsot**, **dákorét**, **dákorét-bőrt** s **ragasztót**; — **papír-szalvétát**, **szalma-szal** — **szopkót** (maina- és egyéb színpókát) — **pecsenye- és haldiszreket**, — **torta- és táncpaprokat** és mindenféle: **söntés**, **konya**, **kávéházi íveket** és **hobliókat** stb. stb.

PAPÍR-szalvéták

minden minőségben és árban.

TARTALOM:

Fogyasztási adóterhek.

Hivatalos rész: Országos Vendéglős Egyesületi közlemények, Székely Vendéglős Társaságunk közleménye, Ipartársalati tájékoztató.

Társalati élet.

Az asztal mellett. — Előfizetés. — Gála. — Friss közlemény. — Ar any. — Székelyvendéglős Társaságunk. — Helyi hírek.

Döngőzések hírei.

A politikai vezendők.

Szár a szigetben.

A tanácsok kérdése.

Külföldi közlemények. Kolumbia az elnökségek. Hyam hírek. A nyugati országok és a horvát, szlovén társaságok. A horvát társaságok. A belső társaságok. A belső hírek. Egy órák múltjának. Városunk hírei és hírei.

1913. június 1.

A magyar vendéglős közlemények. — Párisi hírek. — A magyar vendéglős közlemények. — A horvát társaságok és a horvát társaságok. — A belső hírek. — A belső hírek. — A belső hírek.

Helyi hírek. Nyitató. Párkányi utca. (Közlemény.)

Ületi hírek. Egyszerűsített. — Gyógyfürdő. — Gyógyfürdő. — Gyógyfürdő.

Külföldi hírek. Svédország hírei. — Svédország hírei. — Svédország hírei.

Hírek. Hírek. — Hírek. — Hírek.

József főherceg kamarai szállítók

Seifert Henrik és Fiai

csász. és kir. udvari tekcasszalgyárosok
a román, a bolgár, a szerb és a perzsa sah űfelségeik udvari szállítók.

Csász. és kir. szab. jégsekrengyárosok.

BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 90. SZ.

Ajánlják legújabb és legjobb szerkeztű amerikai légkörforgású jégsekrengyárakat, melyek eddig a legtekélyesebb hűtő-eredményt igazolták.

Fogadós, vendéglős-és kávéipartársulatok, Pincer-egyletek

a fogadós, vendéglős és kávéipartársulatok

üzleti és egyéb nyomtatványai készülnek: a Fogadó nyomdában

FOGADÓ

könyvnyomda és lapkiadóvállalat

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. TELEFON: „József” 39-70.

Készít mindenféle nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelő olcsón kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elkészültek.

Polgár Sándor fajszielő uradalom Heves teler

Előfizetési díj: **Majzik Viktor** Hevesvármegye alispánja, **Dr. Visontai Soma** ady, tanácsos, **Kontra László** esperes-pókbíró, **Budapesti terelő: 500** hald igazolt.

Szigetvási: **POIGARTÉLER** HEVES.

Vendéglős irak figyelmeztetés! Édeskés új lapok: **Kitűnő öbör!** Saját érdekelésben és ne mulassza Uradalomunkat megfontozni! Akadályozás esetén kérem figyelni mináit és előnyösülten. Eladás, zamatos lapozástok és olcsók! Szállítás 50 hirtől kezdve, kőfő-szabóval. Nagyon védelmi hangyosan mérsékelt árak, kényelmesülteketeltek.

Gondos kiszolgálás!

Hatádektalan szállítás!

Hevesi telefon: HEVES 10 SZ.

Művészies étlapok nagy éttermek s kisebb vendéglők részére. — fogadói (szállodai) szobajelentések (rapport) — mérsékelt árban, szakszerű kivitelben készülnek a Fogadó-nyomdában

Üzleti berendezés

és egyéb üzleti cikkek beszerzésénél előfőtöknek tájékoztatást nyújt és díjtalanul eljár a „Fogadó” kiadóhivatala.

Szent Margitszigeti Üdítővíz

A legkiválóbb szénsavval leített ásványvíz!
Mint asztali víz nagyon kellemes, jóhatású üdítő ital. A Szt. Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelettsége.

Budapest, VII., Teréz-körút 22. Telefon 36-52.

Kávéházi és Vendéglői berendezéseket:

alpacca, chinézüst árut **VESZ és ELAD**
Braun Gyula Budapest, VII., Sip-utca 14.

MEGHIVOM

a vendéglős, kávé és pincér urakat raktaíram megtekintésére **vételkötelezettség nélkül.**

Rendelészzerűen papjainzövetből készült férfi-, fiú- és gyermek-öltöny, felöltő és átmeneti kabát — közismerten elsőrendű kivitelben — **kizárólag csak**

Heller Jakab

szabómester ruhaáruházaiban
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13.

Nagy választék bel- és külföldi szövetekben

Hoffer és Hegedüs

törvénysz. bejegyzett borbizományi cég
„ Jászberényben. ”

A t. vendéglős és kocsmáros uraknak borbevásárlásnál jászberényben és vidékén (olajánják szolgálatukat).

Kü önösen felhívjuk a t. vendéglős és kocsmáros urak figyelmét azon körülményre, hogy a mult évi **jászberényi borok** — ládára az általános orosz minőségű vizesonyoknál — **kitűnők és ma aránylag olcsón kaphatók.** Mindenképp felhívjuk figyelmét a szolgálat fenti cégé. 2-3

Brunovszky Károly
hygienikus játékkártya tisztító intézete
= BUDAPEST, =
Szvetenay-utca 16. sz.

Szegedi paprika.

Előny-árjegyzék leszállított árakkal

17 Szegedi édes nemes paprika	310 kor.
18 Szegedi édes paprika	280
19 Szegedi hálszű paprika	4770
20 Szegedi gulyás paprika	350
21 Szegedi rósa p. ikissé csipős	3205
Szalmái legjobb minőség	390
Szegedi kolbász	390
Szegedi pórkólt paprikás	305
Szalmái kesz. szeletekben	72
Szegedi tojásos tarhonya	80
Szegedi csem. toj. tarhonya	80

Jelen árjegyzékben kiült árak készpénzfizetéshez, utánvételt mellől értendő.

4-10 **Stillmann Frigyes**
Szeged

BREITNER LÁSZLÓ
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 1. sz. am.
VESZ és ELAD szegedi és kávéházi berendezéseket, kávéházak, kávéházak és jó illatú paprikák.
Rakomány: asztali- és kávéházi üdítő- és gyógyvíz, fogazók, szennyvíz- és párhuzamos csatlakozások, szennyvízcsatlakozások.

WEISZ NÁNDOR és TÁRSA

□ □ BUDAPEST, VII., RAKÓCI-UT 60. SZ. □ □

Szállodalai, kávéházi és vendéglői **üzletek eladását** közvetítő és „kereskedelmi egyeztető” iroda.
A fogadóssok, vendéglősök és kávéosok körében kizárólag elismert szolid cég.

Cégtulajdonos: **WEISZ NÁNDOR**, az „Orient kávéház” bérlelője.

Állandó borvásár. Azon 1 kartársaimat, kiknek kiült méri borra van szükségük, ezuton is felkérem, hogy forduljanak hozzám teljes bizalommal. Kollegiális tisztelettel **Mör** (Fejér megye) **Stoffer M** hály vendéglős.

„MUNDUS”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R-T

Központi iroda:
Budapest, V., Bálvány-utca 4
Raktár:
IV., Kossuth Lajos-utca 15 sz.
Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa, Borosjenő, Ungvár, Varasd, Vrata.
Mindennemű hajlított fabutor és kerti butor.

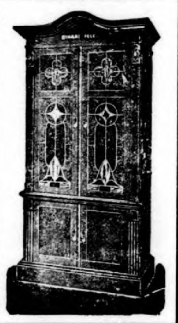
Részletek árjegyzékét és vendéglői berendezéseire csinosan kidíjtott gyártmányait.

A gyors megzsgadóság titka megtudható

Első Magyar Zeneautomata kölcsönöz és eladási intézet Budapest VIII., Rákóczi-ut 14

Állandóan nagy mintaraktár!
Minden érdeklődőnek vételkötelezettség nélkül bemutatunk működésben ugy valanylak, mint sulyra berendezett, tehát üzembiztonság nélküli zenekészítő melyekről 5 évi jótállást vállalunk.
Csekély havi részletfizetésre és hitelmentés benczeresére. Zenekészítőben a modern technika minden vívmánya, mandolin, xylophon, hegedű, stb. be van építve. Meghívásra az ország bármely részében felkeressük az érdeklődőket.
Pénzdobásra jár, tehát innagatt ki fizeti.
Nincs kockázat.
Hávbérlét 20 kor-tól kezdve.
Használt automaták felárban.

Mindennemű nyomtatványokat a legizlésebb kivitelben és jutányos áron készít a Fogadó könyvnyomda Budapestben, Szentkirályi u. 34.

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY.

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ERDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — a „Székeshatóvárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Igartársulata”,

és Szabolcsi Szállások, Vendéglősök, Kávéházak, Éttermek, és Kocsmárosok Egyesülete — Tatabánya-i Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesülete — Veszprémi Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávékocsmárosok Igartársulata — Kaposvár-i Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávékocsmárosok Igartársulata — Borsodabai Vendéglősök, Kávékocsmárosok és Kocsmárosok Igartársulata — Pécs-Bátanya Vendéglősök Igartársulata, — Arad-i Pincér Összejáró és Elhelyező Egyesület, — Néményvári Vendéglősök Igartársulata, — Pápayi Pincér Összejáró és Mezőgazdász, — Lévérdi Szállások, Vendéglősök és Kávékocsmárosok Igartársulata, — a Szatmáregyházi Fogadósok, Vendéglősök és Kávékocsmárosok Igartársulata, — Zombori Fogadósok és Vendéglősök Igartársulata, — Nemesszávölgyi Vendéglősök Igartársulata, — Hanyaféregyházi Fogadósok, Vendéglősök, Kávékocsmárosok Igartársulata, — Cséngárdi Vendéglősök és Kocsmárosok Igartársulata, — Soproni Vendéglősök Igartársulata, — Sárospataki Vendéglősök Igartársulata és — Érsekújvári és Vidéki Fogadósok, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávékocsmárosok Igartársulata.

Előfizetés: **Egy évre 12 K. Félévre 6 K.**
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapigazgató:
FLÓR GYÓZÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A fogasztási adóberletek.

A múlt évben tartott Országos vendéglős-kongresszus felszínre hozta a fogasztási adóberleteket és tekintettel a nagy visszaélésekre, miket a bérlet-vállalkozók a vendéglősökkel szemben elkövettek, a kongresszus hozott határozatában azt ajánlotta a vidéki kártársaknak, hogy mindazon közegekben, hol a község maga nem pályázik a bérletre, a vendéglősök — kocsmárosok egyesületen bérleljék a fogasztási adót.

Hogy az ügy akkor tárgysorozatára került, arra a vidékről érkezett sok panasz szolgáltatót okot. A vendéglősök állandóan a bérlet terrorjának vannak kitéve. Rendesen borkereskedők, pálinka- vagy sörgyárosok ragadják magukhoz ezeket a bérleteket, nemis egyes községbe, hanem tömegesen, egész járásokra vagy pénzügyigazgatóság kerültekre kiterjedően. Hogy azután ezek a tömegbérletek mit művelnek az italmérő iparosokkal, arról az egybehangzó panaszok nyomán a „Fogadó” ismételtten adott hírt.

Végre aktuálisá válik az ügy és ez ismétlődik minden három évben. Ez év végen ugyanis lejárnak a bérletek és ebből az alkalomból meg idejeorán figyelmeztetjük a vidéki vendéglősöket, hogy saját jól feltöltött érdekükben szervezkedjenek ebben a tekintetben és érdeklődjenek a községük előjáróságánál az iránt, vajjon pályáznak-e a bérletre és ha nem, akkor ne engedjék, hogy magánvállalkozók kezébe kerüljön.

Tekintettel arra, hogy a bérletek ez évben általában lejárnak, az Országos vendéglős-egyesület beadványban hívta fel a pénzügyminiszterium figyelmét a magánvállalkozó bérlek követelt eljárására és arra a kényszerhelyzetre, amibe ezek a spekulánsok a vidéki italmérő iparosokat jutatták.

A beadványt, mely teljesen megvilágítja a helyzetet, közérdeklő tárgyánál fogva a következőkben közöljük olvasóinkkal.

440/13.

Nagyméltóságn Pénzügyminiszter Ur!

A fogasztási adó-berletek tudomásunk szerint ez évben lejárnak s az alkalomból börtökudom Nagyméltóságod elé a következő kérelemmel járunk.

Tessük ezt elsősorban az italmérési ipar tisztességére szempontból, másodsorban a bérletekkel fűzött visszaélések lehető megállítására végett és az italmérési iparosok ipari- és anyagi érdekeiben. Ezen érdekekkel szoros kapcsolatban állanak a községek és a bortermelők érdekei is.

A múlt évi május hó 14. és 15-én Késszen ülésezt Orsz. v. kongr. foglalkozván ez ügygel és a tenészközös eredményeként a következő határozati javaslatot fogadta el.

„Az 1912 évi május hó 14. és 15-én Kassán létesített országos vendéglős-kongresszus kimondja, hogy a vidéki vendéglősök üzleti függetlenség és anyagi érdekek megővéása szempontjából szükségesnek tartja, hogy a községek fogasztási adóját közösen bérleljék oly módon, hogy a községek anyagilag ne károsodjanak.

Megállapítja egyuttal a kongresszus, hogy a fogasztási adóberlet-magánvállalkozók a legtöbb esetben a vendéglősök anyagi kárára a szerzett joggal visszaadnak, a vendéglősöklet üzleti függetlenségüket megfosztják, kényszerítik őket, hogy italszükségletüket töltik mint fogasztási adóberletből szerzik be, mert ha nem teszik, százelek kaláltással és boszantással keserítik el őket. De ezenkívül, a helyi viszonyokhoz képest egy vagy több korlátlan italmérelésre is kaptak engedélyt és ezáltal természetellen és sok esetben tisztességtelen versenyre támadják az illető község vendéglősét.

Ennek a tényközlőmennynek figyelembe vételével kimondja a kongresszus, hogy felkéri a m. kir. pénzügyminiszter urat, rendelkezjen a sürgősen, hogy a község fogasztási adóberletéről, első sorban a község, másodsorban az illető község vendéglőséi véltessenek figyelembe és csak harmadsorban lehessen azok magánvállalkozók (bort- vagy sörkereskedők) ajánlatáról, de ezek csak azaz a határozott kikötéssel hosszátassanak versenytárgyalásra, hogy ellátanak:

1. attól, hogy vendéglősöknek italokat adhasanak el és

2. attól, hogy italmérelést akár saját nevkül, akár megbízottjánk útján, bérletük területén gyakorolhasanak.”

Mint az említett Orsz. v. kongr. határozatának megbízott végrehajtói, jelen kérvényünk bevezetésében említett érdekek megővéásának szükségességét indokolnunk kell és ezen célra a gyakorlatból merített adatokkal börtökudom megkölni kerélünknet:

I. Az italmérelési ipar tisztességére csak úgy fejlődhetik ki, ha a tisztességtelen verseny, mely ebben az iparágban már tultengő alakot nyert, biztosítékkal ellátva, megszűnik. A kongresszus határozata rámutat, hogy a magánvállalkozó fogasztási adóberletük mily kényszerzőközökkel nehezedenek az italmérelési iparra, milyen terror alá helyezik az italmérelők, maguktól függő helyzetbe hozzák és befolyásolják az italmérelési üzlet menétét. Emélt a vételnél rá kell mutatnunk arra is, hogy egyes vállalkozók vagy vállalkozói társaságok egész járásokban bérletükkel kisajátítják az italmérelési ipart, mivel nagyának a személyek tömegesen veszik és kapják a fogasztási adóberleteket. Ezek a bérlek vagy borkereskedők, vagy pálinkagyárosok, vagy pedig sörözők cégek. De ha nem is közvetlenül ezek szerepelnek mint bérlek, a legtöbb esetben a bérlek mögött állnak a őket a szükségesség penzell ellátják. Hogy az ilyen bérleknek üzleti és anyagi érdeke az, hogy bortartak a befolyásnak alá került italmérelőknek, a sör és pálinka-gyárosok pedig termékeiket

szerezett pozíció kihasználásával a bérletük területén működő italmérelőknel elhelyezhessék, az külön bizonyítást nem igényel. De emélt tovább is mennék. Az olyan közegekben, amelyekben az italmérő iparosok italszükségletük szabadságát megővni akarják és nem hajlandók magukat kiténi annak, hogy olyan minőségű italokat legyenek kénytelenek forgalomba hozni, a milyennek az adóberletük vagy azok ügyneki rájuk erőszakolnak, ebben az esetben a bérlek azaz fenyegetnek, hogy törvényadja jogukkal fogva, italméreléseket fognak nyitni, és kifejtendő versenyükkel, az ottani kocsmárosokat önkre teszik. Ezt az eljárást a gyakorlatban követik is.

II. Az italmérő iparosok gazdasági helyzete feltétlenül megköveteli, hogy italszükségletük behereszése dolgában függetlenek legyenek. Hogy ott szék ehhez kell, ha annak beszerzését úgy a minőség, mint az ár tekintetében üzletük forgalmára nézve a legelőnyösebbnek találják. Ezt a szabad elhatározási jogot azonban nem gyakorolhatják ott, ahol a jelzett vállalkozók, gyárosok vagy kereskedők fogasztási adóberletük. Ezen szempontból alakult ki a hivatalozott kongr. bemutatott határozata, mely szerint a fogr. adó bérlet tiltászek el attól, hogy vendéglősöknek italt adhasanak el és hogy italmérelést akár saját nevkül, akár megbízottjánk útján bérletük területén gyakorolhasanak.

III. A községek érdeke feltétlenül megköveteli, hogy a fogr. adót a község bérlelje, mert ha a bérlet összegénél magasabb bevételt érnek el, ezen többlettel a község, illetve lakosok érdekeit jobban fejleszthetik, illetve az amugy is nagy községi pótlódót a nyert érdekek leszállíthatják. Ez a szempont mint közérdekek, szerény véleményünk szerint, nagyobb figyelmet érdemel, mint a magancégek és vállalatok anyagi haszna. Ebben a tekintetben kormányhatósági rendelettel minden községre kötelezően ki kellene mondani, hogy a község képviselőtestületi határozattal tartozik igazolni, hogy nem szándékozik a fogr. adóberletre pályázni. (Olyan helyeken, hol a község képviselőtestülete a bérletre nem pályázik, az okok kiderítésére szolgáló hivatalos vizsgálat mindenesetre nagyon érdekes eredménnyel végződne.

IV. A bortermelők azokon a vidékeken, hol borkereskedők vagy azok stromhájai a fogr. adó bérletük, szintén ki vannak szolgáltatva azoknak a börtöknek, áralaktításnak, amit kartelszerűen csinálnak. Ez áratok leztorítják és az eladásra kényszerült termelők, független vevők hiányában, kénytelen-kelletlen eladják termésméket. Ezzel szemben sokkal jobban érdekesíti és különösen a kisebb termelő, az ő természet, ha az italmérelők közvetlenül nája és nem a fogasztási adóberletől szerzethetik be italmennyiségüket.

Kegyelmes Urunk! Ezen adatokból méltóztartik meggyőződni, hogy a jelzett bérleők mintegy kétszázötven működnek. Amny érdeket érintenek, károsítanak és a mai viszonyok mellett a jelzett körökben a közérdek rovására kiszámíthatatlanul hasznót bízósíthatnak maguknak.

Ennek az állapotnak a további fenntartása, szerény nézetünk szerint, nem képezhet állami érdeket.

Kérelmünk Nagyméltóságod figyelmébe ajánlja, tiszteletteljesen áziránt folyamodunk, miszerint méltóztassék a kitértet okoknál fogva a telhozott ügyet, ha lehetséges rendelkezéssel, ha pedig az lehetetlen, úgy a törvényhozás náján rendezni, stb.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Kérem. Az Országos vendéglős-egyesület l. tagjait felkérjük, hogy az 1912. évre szóló tagdíjakat sziveskedjenek mentől előbb beküldeni.

Az elnökség

(Iroda: Rákóczi-ut 13. II. sz.)

Értesítés. Az Országos vendéglős-egyesület l. tagjai és az egyesülethez tartozó l. vendéglős-ipartársulatokat értesítjük, hogy az egyesület **jelvényei** munkában vannak és azokat már most meg lehet rendelni. (A jelvénynek az a célja, hogy gomolykiba illeszked az egyesület tagjai uton-útfélen, valamint összejeve-eleknél megismerhessék egymást.) A jelvény igen szép kivitelben, zománcozott fémből készült. Ára darabonként l. korona 25 fillér (postán való küldéssel együtt). Ipartársulatok, tömeges megrendelésnél l. korona 20 fillérett kaphatják, mert részlekre csomagban küldhető a megrendelt mennyiség.

A megrendeléssel együtt a pénzösszeg is beküldendő. Megrendelhető az Országos vendéglős-egyesület titkárságánál Budapest, Rákóczi-ut 13.

Az elnökség.

TÁRSULATI ÉLET.

Uj ipartársulat Fehérmegyében. A váli és adonyi járási vendéglősök közül többen május 20-án Tárnokon, a Bogárn-féle Feketesas-vendéglőben látogatott értekezleten tartották Az értekezleten részt vettek a váli és adonyi járási kartársakon kívül: *Pösch Gyula* az „Országos Vendéglős Egyesület”, *Schmidt Sebő*, *Hofmeister Kálmán* és *Ottenuwald József* a Budaloki és vidékebeli vendéglősök ipartársulata részéről. A „Fogadó” *Fekete Gyula* képviselte. A hatóság részéről *Klópik József* Erd közszeg bírāja jelent meg az értekezleten.

Az értekezletet *Bognár József* nyitotta meg s miután a szeg számban megjelentek, valamint a pesti és budaloki kiküldötteket leveg szavakkal üdvözölté, ismertette az összejevetel célját s a két járási vendéglős érdekvédelme és a „sókülvöz” hasonló bajok és a napirenden lévő többi sérelmek orvoslása céljából egy-egy alapon való ipartársulati létesítést ajánlotta. *Bognár* után *Schmidt Sebő* tartott egy okos és talpraesett szónoklatot, amelyben a kartársak a szervezkedésre buzdította és meggyőző szavakkal igyekezett a lelükre kótni, hogy az ne vegye el senkinek a kedvét, ha egyes kollegák közömbösséggel találkoznak. Mert lesznek majd és fognak akadni olyan korlátolt föllógású és rossz-

indulatu kartársak, akik azt fogják mondani, hogy: mi között nekem althoz a társulathoz, vagy pedig: majd ha látom hogy az én érdekeimben tesz valamit, tagja leszek. Vagyis az ilyenek akkor akarják csak támogatni a szervezetet, ha először a sült szegzenyét kikaparják a számukra. Az ilyen nehézségek mindenütt meg vannak s különösen a kezdetnél, amelyet azonban eltekelt szándékkal és erös akaratall a vezetőség könnyen le fog tudni győzni. *Schmidt* szavait nagy helyesléssel vették és okos érveit többen fölszólalással méltányolták, majd pedig *Bognár* javaslatát a társulat létesítésére nevezte, egyhangulag elfogadták. Ezután *Pösch Gyula* központi küldöttét az üdvöznyozta, hogy az értekezlet válasszon egy előkészítő — szervező — bizottságot, melynek tagjai alkalmas napokon a kartársakat föl fogják keressni és a mozgalomhoz való esatlakozásra bírják őket. Egyben kijelölte a községeket is, ahol a bizottság tagjai a szervezési teendőket végzendő, eljárni fognak — az indítványt jelentők egyhangulag elfogadták és az előkészítő bizottságba a mozgalom két lelkes és agilis tagja: *Kun Mihály* (Sóskut) és *Fleischmann Lajos* (Pusztaszámoly) vendéglősökön kívül bevasztatták: *Pörösz Gusztáv* és *Agilis István* (Erd), *Eisenstädter Adoll* (Sóskut), *Weisz Mór* és *Bognár József* (Tárnok), *Nagy Samu* (Váli) és *Hausz Vilmos* (Bieske). Elhatározottak, hogy az aláírti íveket és beszédelt beíratási díjakat a szervező bizottság tagjai június 5-ig *Bognár József* címére, Tárnokra tartoznak beküldeni. Az előnlök *Bognár József* ezután szeg szavakban megköszönte a kartársak megjelölését, akiket még kitartó eszelékre buzdított, majd az értekezlet lelkes hangulat közepett berekesztette.

Muraszombati. A muraszombati járás vendéglősei a mult hó közepére ipartársulat alakítás céljából gyűlést szándékoztak tartani, melyre a Központot is meghívták. A közbejött rossz időjárás és az ennek folytán támadt táviróvonalak zavarái miatt sem az Országostól, sem a járásból többen nem jelenhettek meg a gyűlésen, minéltozva az alkalmasabb időre elhalasztott. Mint az előkészítő bizottság megbízásából *R. Sompén* Lajos értesít l. Középont, a tervezett alakuló gyűlést közelebb tartják meg s erre nézve előkészítési teendőik máris folynak.

Jászberenyi. A Jászberényi és Vidéke Vendéglősök, Kocszmárosok és Kávésok Ipartársulata aprilis hó 9-én tartotta rendezvi közgyűlést. *Schwarz Herman* előlk a gyűlés megnyitása után a mult évi működéséről számolt be, majd felolvastatta a számvizsgáló bizottság jelentését. A jelentést, valamint a pénztári kimutatást és költség előírányzatot a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. Ezután társulat jegyzői állását törlötték, miáltal a társulat kiadása apaszta lett és ennek megfelelően az évi tagdíjat is leszállították. A jegyzői tisztelet ezentul a társulati ágvesz fogja ellátni *Borgidá Farkas* alelnök elköltözése miatt ezen tisztségről lemondott; a közgyűlést helyette *Koháry János* választotta meg *R. Singer* ezután a helyközvetítési kérdéssel kapcsolatos indítványt terjeszt be, amelyet elfogadni és az Országos Vendéglős Egyesületnek kér megküldeni. A közgyűlés ebben az értelemben egyhangulag magáévá teszi az indítványt. (Az indítvány szövegét, valamint célját közelebb ismeretjük.) Ezekután elnök a gyűlést berekesztette.

A SZÉKESFÓVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSK IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Az Ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13. II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn és szerdán és penteken délután 3—6 óráig.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleményt kizárólag a „Fogadó” útján közölletik.

Jogtalanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat irodájához fordul.

Borgazdaságunk bajai.

A baj érdekete. Hamis dalmit borok, rossz borgazdasági politika. A borértékesítés ügye.

Ami előre látható volt, az bekövetkezett. A bor árának mesterségesen és egyként való megdrágítása, maga után vontak az a szükség- és természetüri következményt, hogy az áruk visszaestek a normálisra vagy még azon is alul. Hogy ebben aztán más mellékok is közrejezöltek, az is tiszta igazság; azonban ez az említett körülmények szorosan hozzátartozik. Mert mindazt a főokot képező borárak felszoklése hozta magával.

Hogy mily módon? — Arra a hirszeletre, hogy az ujbor ára a rendesnél jóval magasabb lesz, az ausztriai borke-reskedők máj augusztus és szeptember hónapokban igyekeztek lekötni nagy bormennyiségeket s mert a vétel nagyban történt, olesőn is jutottak hozzá az éretlen szőlőből szűrt jó, fanyar borokhoz. Ez ugyan, — a bor „vadize” és savanyúsága nem igen okozott gondot és lejtőrest az osztrák borke-reskedőknél és ugyanyem a magyar kollegáknál sem. Mert ezek a vásárolt borokat a megengedett korlátok közt (vagy még azon is tul) jól megukenték s az előző évekről visszamaradt esekély értékű borakkal háziasították és az így készült, nagy mennyiségű „fömegbort” sokkal olesőbb áron hozták forgalomba, mint ahogy a termék adták és kínáltak az ujborokat. Ez okozta aztán nagyban való megcsappanását a magyar borokat máskor eléggé nagy számban vásárló osztrák kocszmárosoknak és azt, hogy a pálinkás-vidékeken lévő és a bor minősége- és kezeléséhez szintén keveset értő némely fővárosi kocszmárosok is inkább az ilyen oleső helyeken szerzetek be borszükségletüket.

Minderre persze nem számítottak a boroszagláknak azon vezérői, akik a bormestersé, szüretelési, eladási és egyéb viszonyokat a szőlőből (és nem a gyakorlatból) ismerik s kik ennek dacára még a szüret idején is arra biztatták a termelőt községeket, hogy a borak eladására várjanak és holmi oleső áron ne kótávyeljenek el. És a terméköt köztl nagyon sokan megfogadták ezt a „jó tanácsot” és visszatartották borukat, amit azonban nemcsak áron alapon megkaptak a visszanyokt ugyanis nem nagy időre rá, úgy alakultak, hogy az ujborokat ill is, ott is 10—16 fillérré k-dték kínálni. A magasabb árra számító fenti terméköt tehát befogták reményüségükkel és ebben az állapotban mit tehettek mást, mint hogy szidták böles vezérleket, akik önké meg lercsa és eléggé súlyos vesztéseget okozó játékba belevittek. És aztán várták a jó szerencsére, de még inkább a jó vékőre.

De vévők nem igen érkeztek, hanem jöttek helyettük mások: *hamisított dalmát borok*. A ravasz és érelmes dalmátok, tájékozódván az itteni viszonyokról, szintén úgy okoskodtak, hogy a termelői kapszágjog folytán roppant kedvezővé vált helyzetet, úgy mint a magyar és osztrák hamisított, ók is ki fogják használni. És erre megindult a hamisítás nagyban és kicsinyben. — Dalmáciában — olvasható ez több helyen — boryárossnak esapott föl mindenki; nemcsak a nagy- és kis-kereskedő, a bizományos, szatócs és vendéglős, hanem meg a termelő-osztály is, ily módon ijegyezett borait szaporítani és jövedelmét fokozni. A híres papi Engel-egé tanulóknak mehetne el a dalmát borpincekbe, ott olyan jól értik a borpancsoást". Ennek a ténynek valódságát pedig mindnél jobban az bizonyítja, hogy a termelt mennyiségnek több mint 50% a hajlya el az ország határát. Megerősíti ezt az a körülmény is, hogy a hamisított dalmát borok behozatala miatt tett panaszokra gr. Serényi Béla földművelésügyi miniszter a Fiumében levő borkészleteket megvizsgálatta s azok közt tényleg több Dalmáciából való hamisított bort találtak.

Am a dalmátok nemcsak ügyes hamisítók, hanem ugyanilyen árusítók is. Jól tudják ók azt, hogy Fiumében könnyebben összekötözésbe lehet kerülni az ellenőrző hatóságokkal és így az utirányt nem erre, hanem Triestnek veszik. Triestben át aztán több mint félmillió hektoliter hamis bort szállítottak be az ósz óta s ennek az óriási mennyiségnek a nagyobb része magyar piacra került. De akár hozzánk, akár Ausztriába került, a sajnós valóság az, hogy elfogyasztódtól és ily rengeteg mennyiséggel kevesebb kerül a valódi jó magyar borból forgalomba.

És mindennek okozója és előidézője az, amit soraink eljelen mondtunk: a borok árának októlan és esztelenül való megdrágítása, amire különben ez a lap előre figyelmeztetett. A Fogadó előre jelezte, hogy a magyar bortermelők vezetőinek borgezdasági politikája nem jó, helytelen s ha azon változás nem történik, igen sok termelő fogja megadni az árát. És ez be is következett. És dacára a borgezdaságunk bajait tetőz ezen újabb eseménynek: a szőlő- és borgezdasági vezetői még mindig nem látszanak okólni. Ez abból is kiténik, hogy a multikori fagyos napok alkalmával, amikor a fagy és vihar tényleg tett kárt itt-ott, — bár ugyan nem olyan feltűnő, — az ezzel kapcsolatos értesítések ottan formában juttatták nyilvánosságra, hogy abból legalább is az egész termés főnkurajúsága, még ebből a meglévő (és leendő) borok árának magasabba szökkenését lehetett következtetni. Ifat, ilyen „kétség és reményesség” közt lehet folyton a magyar borok értékesítése és eladás kérdése s amig ez történik, az a fogyzásra nagyon jó és hálás talaj mind székrebbre szorul s végre is a termelők arra a tudatlagra ébredni, hogy boraiért értékesítésre vagy a pálinkás-vidékeken, vagy a külföldön lesznek kénytelenek piacot keresni.

A Fogadó olvasóhoz. T. előfizető olvasóink közül azokat, akik előfizetésükkel hátralelkben vannak, ezúttal is fölkerjük, az az eszedéskedjék kiegyenlítése iránt intézkedni sziveskedjenek. Egyuttal kerjük lapunk jóbarátait és ösmerőseit, hogy a Fogadót körülben, sziveskedjenek terjeszteni és pártolásra ajánlani.

A pálinka-veszedelem.

A pálinkafogyasztás csökkenése és a vendéglőipar erdekei. Egy szék level — Thuróczy főszolgabíró végzése.

Még a pestisnél is rosszabb a pálinka-ivés veszedelme. Mert ez lassan, apránként mérgezi meg a szervezetet s amikor azt teljes sátnyává tette, pusztítja csak el. És így családok száza, ezrei sátnyulnak és pusztulnak el. A nagy magyar Alföldön s különösen a kövér-földi Hajdu-megegye egyes részein és az ottani Tisza mentén lévő községek munkás és földművelői, liter- s félliterszámra vagyis csupug hozatják s isszák a pálinkát, mint másutt a bort. Itt rendszeres vendéglők nem is léteznek, itt a vendéglőiparnak teljesen he van alkonyodva, hanem csak aféle pálinka-és-szárdák. Az országút elhagyása vagy a kereszteseknél szembeötölő esdárba jobban baloldalán is az erre főlívő: pálinkás füveket és kupicát fölfojazolva a vandor utas. De a községek utcáin már mást látunk: sápadt, keszevész arcú férfiakat, akikből minden életszint és erőfő kiölt a folytonos pálinkaivás. Mi lesz az ilyenek avadéklábja? Törzsszűlt, teste-posza nép, amely föl előtt az enyészett martalekává válik.

És ilyenek az állapotok a kelet- és északkeleten és a felvidék legnagyobb részén. Itt sem bort, hanem pálinkát fogyaszt a nép. Bendes vendéglők s kocsmák, ahol élvezhető ételt és italt lehet kapni, itt csak az egyes nagyobb községekben vagy városokban vannak. A kő ép és kisebb vagyis a kocsmaik nagy főmégét itt is a közönséges pálinkamércek képezik. A változatosagot — vagy a helyzet turesagát — legfeljebb az adja, hogy a pálinkamércekkel szemben szövetkezeli boltok kelnek versenyre és segítik még jobban elő a pálinka-veszedelmet.

És mindez nem látjuk a Goodtemplarista rend és hasonló szekták hóhortos eszméivel teleított antialkoholisták. Ezekre az állapotokra nem terjesztik ki figyelmüket és nem veszik észre a pestis és hasonló dögeletes bajoknál rosszabb és nagyobb csapást jelentő pálinka-veszedelmet. *A bor és sörivés ellen* keresetes hadjáratot folytatnak: de szóval sem mondják vagy hirdetik, hogy a liter- és félliterszámra fogyasztott pálinkafogyasztást korlátozni kellene. Azok a publicisták, akik az ételi antialkoholisták sármára elérzékenyülési és hatás alatt rialalmas cikkeket szoktak írni a bor- és sörivés ellen, szintén nem látjuk s tudják, hogy *miéle alkohol* az, ami egyre sorvasztja és végül teljesen elpusztítja a szervezetet. És ezért nevezi a „Fogadó” közönséges humbugnak az antialkoholisták akcióját, amelynek célja valóban nincsen, következképpen sem erőlkösi sem anyagi javát nem szolgálja az emberiségnek.

De azért vannak, akik ebben ez irányban szolgálatot teljesítenek, — bár ugyan ezek nem a hóhortos ideákat hirdető Goodtemplaristák és egyéb antialkoholisták közül valók. Azok komoly és józan gondolkozás emberek és mint ilyenek *nem a borivásban* látják az alkohol mérgét és pusztító hatását, hanem ott, ahol ezt látni lehet és kell: *a pálinkaivásban*, a közönséges denaturált szeszhez hasonló pálinka („bundzaszesz”) mértéktelen fogyasztásában. És az ilyen komoly és világosan látó egyének sorából való a tornóci főszolgabíró, akinek lenkölő gondolkozásait és szociális érzékét legjobban az a tény bizonyítja, amit nem régen a Fogadó ismertelt. Az eset külo: hen az, hogy Thuróczy főszolgabíró az „Országos Vendéglős Egyesület” közbenjárásával a járásához tartozó

vendéglősökkel abban állapodott meg, hogy a pálinkamérés vasárnap reggelből hétfő reggelig szüneteltetni fogják. A bor- sör kimerés korlátozásáról nem esett szó. Erre az intézkedésre pedig a tornóci főszolgabíró az ottani népnek a fulsága által pálinkafogyasztása indította. A városbeli járási alsóbb osztályhoz tartozók nem iták, hanem ettek vagyis úgy kumuláltak tálból a pálinkát, mint másutt a levelet. És azaddal a lent megállapodással, ha nem is akkolyzolta meg teljesen, de legalább megkezte a *pálinka-mércek* ezt a szeretlen fogyasztását.

Ha pedig évek vagy évtizedek múlva lesznek a nép a pálinkának a fenti értelemben való fogyasztásáról s ennek folytán a vendéglős viszonyok is annyira javulnak, hogy a jelenlegi 6-7 pálinkamérés kétszám 2-3 jó és biztos igazságteljenség vendéglős fogja pótolni, hát akkor valódságá válik az a esoda is, hogy az *alkohol-fogyasztás* *ilyetén* *való* *korlátozást* egy vendéglős-inkémény segítette előmozdítani és ezt a *bor- és sörivők* ki-pusztítását hirdető hóhortos antialkoholisták. Mert annak a valóban humánus, az *emberbarát* *javát* *őszintén* *szívén* *hordó* *főszolgabíró* *am* *egy* *közérdeklő* *tey* *kezesben* az „Országos Vendéglős Egyesület” ségedkezett és ha ezt a nagy közöl, a népmérés és a közönséges ügyének erdekei az államkormányunk is ilyen őszintén viselkedjen a sziven; hát akkor Thuróczy főszolgabíró és az „Országos Vendéglős Egyesület” a legnagyobb kitüntetésben kelletek részveszteli és egyuttal rájuk bizonny nagy purifikáló munkának a végrehajtását. Hogy e megbízatás a közgazdasági erdekek szempontjából is a legjobban ténnek eleget, arról mindenki rövidesen meggyőződhethet.

Ezekután emlékezzünk meg Thuróczy főszolgabíró végzéséről, mely különben nem is „végzés”, hanem egy ritka szép becst és tanulságos írt, melynek kibocsátása emez eset kapcsolódásával történt.

Mint ismeretes, a tornóci főszolgabíró a hivatali körzetéhez tartozó két járásban nem is pálinka-veszedelem, mint inkább *pálinkapestis* volt. Ezt a kórimét ugyan nem az orvosi tudomány állapította meg, hanem mi használjuk önként azoknak a pusztításoknak a jellemzésére, miket a pálinka nem csak ott, hanem egybűtt is véghezvisz. A dolgotól foglalkozott a tornóci járás főszolgabírája és a járásban általmerés gyakorló vendéglősökkel, az Orsz. Vendéglős Egyesület közbenjétével azon megállapodásra jutott, hogy vasárnap szüneteljen minden vendéglőben a pálinkamérés. Ugyanezen vármegye másik járásában, ugyancsak ebben az ügyben, hasonló tárgyalások folytak és itt a főszolgabíró valamely kedvezőbb feltételek állapított meg a pálinkamérés körül. A tornóci járásbeli vendéglősök most már azt kérték, hogy a kedvezőbb feltételek ennek a járásnak a főszolgabírája is járuljon hozzá és ennek értelmében módosítsa a megállapodással létrejött határozatát. Az Orsz. Vendéglős Egyesület az érdekeltektől tagjai kivánságára ezíránt elterjesztést tett az illetékes főszolgabíróknak, aki szives volt erre nyilatkozni és a végzésben felhozott okoknál fogva, azt hisszük, hogy a tornóci járás vendéglősei is meghajtják a zászlót a végzés előtt.

A végzést, amit az Országos Vendéglős Egyesület az ügyben a tornóci járás főszolgabírójától kapott, annyira érdekes és tartalmas, hogy elkértek az egyesülettől közlés végett, mert igazán kár volna ilyen

fenköl szellemű munkát nyom nélkül iratrabba temetni.

Ime, közöljük a tanulságos szép munkát: 3313 913. szám.

Csángos Vendéglős Egyesület

Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 13.

324 913 számú beadványukra hivatkozva értesítem, hogy midőn a mértékelt pálinka- és ennek elrettentő következményének megszüntetése céljából hatóságommal a múlt évben érdekelteket tartottam, azt azért tettem, hogy az érdekeltek egyetértőleg és nem erőszakos úton léptessenek életbe oly reformot, melytől ezen türethetetlen és megálló állapotok számlása várható.

A megállapodás megtörtént és az érdekeltek hozzájárulása és beleegyezésével adtam ki ismertetendemet, amelynek aldosas hatása ma az egész járás területén érezhető.

A kihágások megcsapantak, a zültségek indultó existenciák, nyomorba, öngyilkosságba kergetett családok száma kisebb.

Nem tételezem fel, igen tisztelt Címről, hogy ezen alig otthonosa vagy jobb, emberi állapot lerombolásra törekednek egyesek kicsinyek anyagi érdeke miatt, másrészt megállapodásunk nem egy évre vagy két évre szólott, hanem végleges természetűnek deklarártott.

Ezért nagyon és hazafias bizalommal kérem T. Címét, ne méltóztassék most intézkedést kívánni, amelynek megtörténte odaszántán vissza a közérköltés, ahol ezélt volt, méltóztassék meg türellemmel lenni és ne méltóztassék egyes kicsinyek érdeke által mozgatott egyének teljesen indokoltan sürgetéseinek, követelődéseinek szűnt, jelentőségét tulajdonítani.

Sanus rei publicae suprema lex esto.

Itt is, mint minden tengeren alá kell rendelni érdekeket a köz, a magyar hazá, ember-társaink közös, nagy érdekében.

Tisztelettel kérem tessék e választomat most tudomásul venni, lehet, hogy fokozatos haladás és mivelődés, etikai és anyagi megérősdés csakhamar meghozzák azaz időpontot, amidőn minden vesztély nélkül lesz enyhíthető rendelkezésem szigorja, mely esetben elárkóznai ettől igazán nem fogok.

Tornóc, 1913. május 6.

Húröcny, főszoalgró.

A tanoncnevelés kérdése.

Ez olyan tengeri kigyó-féle kérdés. Se széle se hossza, se vége nincs. Vagy legalább úgy tűnik föl, mintha ebben az állapotban nem volna szemléltető. Ami azonban tévedés, miután a való szent igazság az, hogy nem is igen kívánkóznunk szembe akadni vele és ha mégis találkoznunk a kérdéssel: ez tisztán véletlenségéből történik.

Igy találkoztunk tanoncokkal a multkor tartott kávéközgylésen, ahol a pincéri szakiskola ügye napirenden lévén, az ő kérdésük is szóba került. A tanonccéredést pedig *Kallós Márkus* a Simpon-kávéház tulajdonosa, a főváros egyik intelligens és szakközvetítő kávéssa tette szavá, a Kávéipar-társulat elnökének egy figyelemzetése kapcsán. Az ipartársulat elnöke ugyanis arra hívta a kávékösgylémet, hogy mindenkinél szigorú erkölcsi kötelessége a tanonccéredést komolyan venni és tanoncokat tartani s nevelni, hogy a jövő kávészemzedők arra hivatott, tanult és szakképelt egyénekből teljen ki. Erre minden kávésnak az ipara iránt tartozó kötelessége gondolni és figyelemmel lenni.

Kallós kártársunk ezeketán szólt a tanonccéredésről. Ugy, hogy az elnök sza-

vait mindenben helyeselte, azonban a kérdést kivehetlennék tartotta a mai állapotok mellett és a mai kávékösgylé, akiket minden bajért és hibáért felelőssé tett. Illusztrálásúl fölhozta, hogy ő a tanonccéredést elejtőfél fogva ennek a kérdésnek megfelelően és őszinte lelkiismerettel fogta föl és kezelte. Vidékről hozott föl fiukat, azokat 2-3 évre szerződtette, lakás, ellátás és ruházataikat biztosította s amikor már ügyes pikolókká fejlődtek ki, 3-4 hónap múlva, eltűnt egyik is, másik is. Hogy és miért történt ez? Ugy és azért, hogy sokszor vagy ez vagy az a kávéstársaság edesgette és csalógatta el, vagy ha főpincérek változás történt: a főpincérek — a velük szemben tanusított tisztességes és korrekt viselkedést, mintegy *hálaképnek* — *csalták el és vitték magukkal* a „pikolókat”. Tessék akkor szívén viselni valakinek a pincérenevelés kérdését, amikor ezen kérdéssel szemben maguk a pincérek is éppolyan indolensek és rosszzindulatúak, mint azok a mas bransébb és nem pincérekből lett kávékösgylé. És tessék addig jó pincérgárdát és kávészemzedéket nevelni, amíg ezek az állapotok tartanak.

És Kallós Márkus eme szavainak az igazságát mi is igazoljuk. Mert tényleg úgy van, hogy a budapesti kávékösgylé nem nevelnek tanoncokat, sőt a legtöbb pikoló azt se tudja, hogy van-e fiu az üzletében vagy símes. A fiuk sorsa a legtöbb helyen, teljeseen a főpincérekre van bízva, akik aztán — ha fiura van szükség, szereznek ott és egy, amint lehet. Az, hogy teljeseen így és még sehol sem alkalmazott fiu alkalmazzanak, nem érdekük és így nem is kívánnak vesződni, bajlódni a fiuk betanításával, hanem inkább megteszik azt, amit Kallós hozott föl panaszok, hogy egyik-másik helyről a szerződtetett tanoncokat csalogatják és viszik el. Hogy ezzel a pincéri érdekek ellen vétenek s hogy ez némileg a tisztesség kérdését is érinti; azzal az ilyen főpincérek nem igen törődnek.

Hát ezek és más bajok, de legfőként a kávékösgylé közbönbössége nehezíti meg a tanoncenevelés kérdését (ami, hogy a vendéglő részén is majd egészen így van: arról közelebbsz szólnék). És ezen segítségét sincs másékné, hacsak nem az ipartársulat veszi kezébe az ügyet és pedig úgy amint a tanonciskola kérdésével tette. Erre különben is utalja a szaktanonciskola kérdése, mert vége is — ha tanonciskola van, akkor kellene oda tanoncok is, míg ha tanoncokkal nem akarnak bajlódni, akkor mi a fiúiránytunk a tanonciskola. Tessék tehát a társulatnak komolyan venni ezt a kérdést s a t. tagurakért erkölcsi és más presszióval arra szorítani, hogy üzletükben ne olyan „szórin-szálán” módon velt fiukat alkalmazzanak, hanem akiket saját maguk szereznek, tanítanak és nevelnek.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK

Kérem az előfizetőkhoz. Ismétlenül is tisztelettel felkérjük azon elő fizetőket, akik előfizetésükkel hátrélebak vannak, hogy az esedékes tartozásukat az előző levél levél, vagy lap utánján kapott postaltalvány fölhasználásával szíveskedjenek beküldeni. Aikinek előfizetése jelenleg járt le, a mostani lappal postaltalványt mellékelünk. Előfizetési és egyéb pénzek *Fogadó kiadóhivatal Budapest, VIII., Rákóczi-ut. 13.* címre küldendők be. A Fogadó minden barátját és ösmerősét is kéri, hogy lapunkat terjesztjen és pár-

tolására ajánlani szíveskedjenek. A Fogadó új, éves előfizetői a „Vendéglősök Nap-tára” 1912. évf. példányát díjtalanul megkapják.

HYMEM HIREK. Arany János fővárosi vendéglős bájos és közpimvelítője nővérét, Emmuskát eljegyezte *Öthmann Antal* a Kontinental-fogadó főpincérek barátjának.

Vagy István csurgói vendéglős és h23-án vezetett oltárhoz *Checmeliszter Ignác* ottant ismert vendéglős leányát *Irént*. Az esküvést *Németh János* nagyaprést, a véleány nagybátyja végezte. A násznagy tiszteit *Varga István* és *Köszér Andor* fölítotték be. Az esküvő után fénves lakoma volt, amelyen a város zine-java vett részt.

Schnal Gyula, szombathelyi főpincér eljegyezte *Saufner Paula* urleányt, *Saufner G. A.* vendéglős leányt Nagyszombatnál.

Németh József, szombathelyi főpincér május 17-én tartotta esküvőjét *Gornecz Vilma* kisasszonnyal Csáktornyán.

A német császár és a borítal. Vilmos császár leányának a napokban történt esküvője alkalmával egy-két budapesti lap amolyan nagy öntelésegye emeltette föl, hogy a németek kitűnő császárgyáricsoda szenvedélyes „antia, kolonialista” és hogy kizárólag csak limonádé-szerű italokat fogyaszt. Hogy ama lapoknak ez az állítása korlátolt föllögszánál, vagy modernebb kifejezéssel szólva: merész lantázianál nem egyebé, azt már egy alkalommal beigazoltuk és pedig egy berlini tudósításunk alapján. Berlini levelezőnkül ugyanis ebben az ügyben még régebben kimerítő és hü föllövgalóságértünk s ez a kártársunk, ainek eléggyakran nyílt alkalma a német császárt vagy a császárkörnyezetéhez tartozó magas rangú se. uely-ékeket kiszolgálja s ennek kapcsán a föllejelelem szokásait és izlését teljesen megismerini: kéreusnknek készséggel beküldte a kívánt tájékoztatást, amit ugyancsak ilyen célból emzennél és a következőkben ismertetünk:

„Aki ami császárukról — írta levelezőnk — azt állítja vagy írja, hogy szeszes italát és nevezetesen bort, sört, vörök: az egyszerűen nem ismerős a viszonyokkal. A németeknek nagy és bőles uralkodója, ugyanis hogy megissza a bort, azonban csak úgy, mint országának minden egyes józan polgára — (s köztük jó magam is) — mérsékelve. Hogy nyilvános lakomákon vagy ebédek alkalmával a boros vagy pezsgős pohara mellett mindig eléje limonádé-szerű vagy narancs-é itallal telt pohár áll és koccintásuk nem bort vagy pezsgőt, hanem az említett italból iszik, — az való dolog, azonban ezt az a körülmény magyarázza meg, ami a németek császára bölességét és nagyságát is érthetővé teszi. — A német népről ország-világ előtt tudott dolog, hogy józán, takarékos és szorgalmas, amit különben az is bizonyít, hogy itt mindenki, úgy kereskedő, ipáros mint a munkás egyforma jómódban él. Nagy Frigyesnek az a mondása, mely azt tüzte célul és kívánta is megvalósítani, hogy Németországban még az utolsó munkásnak is meglegyen az a módja, hogy helenként egyszer kényelmesen megfürödhessen! — a legjobban a jelenlegi uralkodó alatt vált be. És amint ezt a körülményt ország-világ ismeri, épúgy tudja ami császáruknak is, aki egybeértel a józanságnak, szorgalomnak és takarékoságnak, maga a megtestesült mintaképe és amikor erre példát mutat: teheti-e szeszen és kifejezésben, mint az által, hogy a nagy nyilvánosság előtt borral kocint és — vizet iszik. A hogy nyilvánosságban kívül, vagyis a családi és más szűkebb körben, azonban épen csak úgy megissza „okkalmóddal” — a jó borítal, mint más okos ember. aki tudja, hogy a tiszta jó bor az egészségnék előnyére és nem hátrányára van.”

Gyógyfürdő jelleg. Siófok utáa Balatonboglár és Lelle is megkapta a gyógyfürdő jellegét. Hogy fürdőink fejlesztése és az idegenforgalom szempontjából mit létejenősége van ennek a gyógyfürdő jellegnek, — ezt, mint a magyar közviszonyok egyik igen jellemző kérdését, „*Sár a szigeten*” című közleményünk fogja ismertetni. Ez a cikkünk különben, a jelen lapunk tulszóltsága miatt a következő Fogadóban fog megjelenni.

Visontamára gyöngyei. Tekintettel az idei őrási óbor-keresletre, a visontai és mátrahegyaljai szőlőtelek borteremtése t. i. igazgatóság elhatározta, hogy a jövő évi őrási felvásárlás helyett „gyöngyeit” az idén színten forgalomba hozza. Vendégös, kocsmáros kartársaink figyelmét ezen érdekes tényre azzal hívjuk föl, hogy a Visontamára bortermelő társaság szőlőtelepein az idei termés is várakozáson felül állt be, s így a szükségletet a legnagyobb mértékben képes fedezni.

A hamis dalmát borok. Minden lap erről ír, a dalmáciai borok pancsolásáról. „Egész Dalmácia tele van hamis borral és az a tengenny mennyiség mind Ausztria-Magyarország felé irányított. Az ősz óta már közel egy millió hektoliter hamis bor jött be Triestzen át és ez a nagy kvantum, szerencsésen el is helyeződtött és tán már el is fogyasztódott az említett két államban. A hamis borok elhelyezése különben azért is könnyen ment, mert itt minden elhelyezhető s a jó, naiv közönség elgyozaszt és megemészt mindent, legyen az bieska pengéjélt kinyitó savanyú lőre, hamis dalmát-bor vagy a vesék funkcióját őrkre megbénító bundaszeg pálinka. A földmívelésügyi miniszterium ugyan már vizsgálát tárgyávit tette az ügyet és kilátás van rá, hogy ez a miniszteri és egyéb hatósági intézkedések hamar ráncba fogják szedni a borpancsoló dalmátimereket”. — Így szólnak az újság-közleked, (a „Fogadó” máhyan foglalkozik az ügyvel) amelyekhez mi azt a megjegyzést fűzzük, hogy nekünk a hamis dalmát-borokkal kapcsolatos értesülésünk vagy valamely híradásunk, mindaddig sem a vendégösök, sem a közönség köréből nem volt és ha vannak forgalomban amolyan pancshorok, akkor azok a szatócsoknál és „butelások”-nál, vagy legfeljebb Ausztriában és az azzantul való államokban kerülnek fogyasztásra és kimerő-re. Magyarország rendes-vendégös nem mértele kovalycolát, mert tudatában van annak, hogy azzal nemcsak embertársai egészségét, hanem a saját üzletét is tönkreszti.

Mundus, az egyrészt hajított fabutorgányai r. a legújabb butorgányok egyik, melynek egytámasú a legodós, vendégös és kávéra szaktörökben is igen elterjedt és kedveltek. A jövővi egy hirdetésére itt is fölhiányk t. olvasóink figyelmét.

Egy okos indítvány. Csakohgy már ott tartunk, hogy valakinek eszébe jutott a magyar „címvezsel” foglalkozni, még ha indítvány alakjában is. Nagyot jelentő ez a haladó ké-désekénel, de kiváltképez az olyannál, mely a kedves címúrtósnakunkat kívánja a földszínéről kipusztítani. Mert való dolog ugyan, hogy ezen javaslat megvalósulásától még tán százánál is több esztendő válszát el bennünk, ámdé azért az az előnyünk meg lesz, hogy a „nagy-szás” és „mellsás” cikekben inkább derős vidámságot, mintsem tiszteltemétkő komolyságot lásson a demokratikus szellemmel mindjobban átitatott jelen haladó korunk embere. Ennek a jelenségre különben már is gyakran feltekik s ezt leginkább tapasztalhatják a komoly figyelmű vendégösökben és kávéházakban, ahol az egyetmádn meg-„nagy-szás-urazol” vendégek közül mind többen fordulnak vissza, hogy az ilyen titulus azért éthordónak

vagy kávéházi felszolgálónak — ne tessék tréfálkózni. S erre nézve a lehető legjobb tápanyagot fogja képezni azon okos „címközságos” indítvány, amelyet Derecebben, Hajduvármegye közgyűlésén terjesztelt elő egy ugyancsak okos uri ember, Lengyel Imre debreceni ítéltőbírábi. A javaslat arról szél, hogy töröltsenek el a címek és rangok mint lő-lősségek valamik. Tiszteltessek mindenkién az egyén, az észbeli tehetség és az intelligencia, nem pedig az íres cím és rang, ami különben okos ember előtt, ugyis a semmivel egyetérő. A megyei közgyűlés pedig elfogadta az okos indítványt és ennek értelmében föliratban fogja kérni a parlamentet, hogy a gazdasági viszonyainkra és egész kulturánkra kédevőzlen határu hirdet magyar címközságot, — a cím, rang, rendjel és egyéb kitüntetésekét sziveskedjek eltörlni. No és ki tudja — az őrdög nem alszik, — hátha épen akkor, amidőn a javaslat bemutatásra kerül, jőkedvében talál meli a parlament és ezt az okos javaslatot menten és minden hozzázólás nélkül elfogadja fogadni. Nem lehet semmit sem tudni előre.

A tekozó fiu. Az egyik Dreher-üi, Tivadar ur, tudatában annak, hogy a családja nemcsak egy-két rogyos millióval rendelkezik és „költegeté” ennek megdelően is szabja meg. A család azonban nem bír a tekozóist s ezt, de három bécsi ügyvédje útján nyilatkoztatja és pedig úgy t. l., hogy az ügyvéd fölhiyta az egyik becsi lapban Tivadar ur íteletöz, hogy jelentek be követeléseiket, ami meg esetleg rendezve lesz, ezenkívül pedig semmit, meg egy félíngyet sem fognak kifizetni. Azt hisszük, Dreher Tivadar ur ítelet nem igen fogja bántani a bu, eme drákot megszorítást miatt.

Gyázgunk üzletétel-és bérleténel. A kijáztársnak se szeri-se száma, aminek a vendégösök ki vannak téve, de különösen az üzletétel-és bérleténel. Aki üzletétel alkalmával a ház ulajdonos szóbeli ígéretere és nem gondosan körülírt szerződésre kőti meg a bérletet, az rendszeren károsodik, amit különben már igen sok esetben, lehetett tapasztalni. És ugyanigy jár legutóbb egyik derék kartársunk, kinek csak szóbeli ígérete volt a bérletre és mikor azt el akarta adni, hogy az eladás révén legalább néhány száz koronát mentsem meg 12 ezer koronányi készpénz veszteségéből! Akkor a milliomos Wörner (gegyáros) suttymban, annak adta bérbe a vendégös helyiséget, akivel a megkötésölt kartársunk az ízelet-vételára dolgában alkuban, sőt már teljes megegyezésben volt. Az eladó kartársunk a háztulajdonos kevésbé embérséges eljárása folytán tehát nem kapott vételárát, hanem vagyoniilag tönkterve lehetett ki a bérletből, amit drága pénzen vett. Az így károsult és tönktermet kartársunk az esztőlbi kifolyógab a következő figyelmeltetést intézi a kartársakhoz, okuká-végélt:

Figyelmeltetés. Mindazon kartársaimat, akik vendégös üzlettel szándékoznak venni vagy letesíteni, a saját érdekeikben figyelmeltetem, hogy ilyen vállalkozásra szerződés nélkül ne bocsájtóznak. A háztulajdonosok szavukat adják, hogy nem stágerromok és hogy a bérletet akár félétánapig sem mondják fel, ami azonban csak olyan szótársak, amire semmit sem lehet adni. A mai esetek és sajnos ezek kőtt az én esetem is bizonyítja, hogy a háztulajdonosok eléle becsüszavuk nem ér egy faragásért. Mert egyet sem tartja be, ha arra kerül a szóba. Így az egyik esetben az ízeletvételre rá-becsüsztem a vendégös fölöcsapott kollegát. Újbi figyelmeltetem a kartársakat és kiváltképez a pincérkárkő kikerülőköt, akik sok évi küzdelés után néhány ezer forintot összekuporgatnak és ezzel önállósítják akarák magukat, — hogy az ilyen roszmájú csábítóknak lepre ne menjenek és különösen ne ügye-

nek a háztulajdonos. Az a háztulajdonos, aki adót szavát nem meri írniha foglalni, nem jár ízelet után, hanem zavarg fondorlatokkal az ő mesterségük, hogy öző celökből bérölt megkötésóra és földön-tulajdos tege. — Budapest, 1913 május hó. *Szinyey Sándor,* vendégös.

A magyar vendégösök dícsereite. Két bator fiatal leány, Málvina de Stobbeherre és Jeney de Cuyvers ez évi február 5-én Antwerpenből (Belgium) gyalogszerrel utra keltek abból a célból, hogy a világot lássák és megismerjék a népeket és viszonyokat. Ha pedig mindezeket szerencsésen megtapasztalják és egy év letörögása alatt, Indián keresztül, újbi megternek és ott lesznek, ahol elindultak, akkor ezen kis sétáért 5000 korona logia tími kis csokiókat. Eddig különben már vagy 7 országot jártak be s Pünkösöd elött 2 nappal Baranyában jártak. A bator és amellet feltűnően szép és kedves leányokkal a Fogadó egyik munkatársi Siklóson találkozott s vendégösökben lévén, csakhamar élénk beszélgetésbe bocsájtózkodott. Mikor a hölgyek megútdák, hogy munkatársunk egy vendégösíranyu lapnál van, örömköt tetőpontra hágott és alig győztek kifejezést adni a magyarok iránt érzelt barátságuknak. Eddig hét művelt országot jártak be, de olyan kedves, őszinte és barátságos népre mint a magyarok, sehol sem akadtak. A mi szakmánk iránt pedig azért viseltettek oly nagy rokonszenvvel és hálával, mert erre a kedves és nekik mindennél fontossabb tapasztalatra a szívélyes, előzékeny és valóban művelt magyar vendégösök révén jutottak. A két bator és kedves teremtes a magyar vendégösökre minden szepét és dícsérőt mondtak, majd a különböző városok hatóságai pecséttével ellátott igazoló irataikat mutatták be. Azután munkatársunköt szívélyesen elbucszaták és bátran és vidáman vágta neki a következő hosszú utnak.

Papir szalveta, étlap, kávéházi szalma (szórópó részére) és mindenféle kávéházi és vendégösök cikk benzerése végett forduljanak kartársaink a „Fogadó közgyűlési irodájához” (esetleg legközelebbi szatócsaihoz).

A vasárnapi kosmoszárás már Hontmegyében is kísért. Bakabánya község képviseléstűletle szintén kimondta, hogy minden szombat este 10 órától héttől reggel 4 óráig az összes *üztelímreket* be szükséges zárni. — E hirt aztán a lapok úgy közölték, hogy az indítványra egy kosmoszárás is rászavazott. — Csakohgy ez a kosmoszárás nem kosmoszárás, hanem közönséges szatócs, akinek vasárnapi amugy is bekkelt zárni. Ugyanezen sorokból az is kitűnik, hogy a bakabányai „vasárnapi kosmoszárás” inkább a korlátölt engedéllyel bíróknak vagy is a szatócs-pálinka mérőknek kedvez, következőképen a pálinka-lyozgásztályt igyekszik előmozdítani. Így állván a dolog, a bakabányai pápista és lutrános papoknak, akik a tenli indítvány megtővőt voltak, egész jó lélekkel azt ajánljuk, hogy iratközöljen be egy két hétre a tornóci löszölgabir iskolájába. Itt aztán megtanulhatják, hogy az erkölcsöket ebben az esetben és értelemben, hogy és mi módon szükséges megvédeni.

Fogadói benedérezések, kávéház, kaszinó, tróda raktár stb. butozat és felszereléseket modern és széles kivitelben s jutányos árak mellet: készítenek az ilyen gyártmányokól előnyösen ismert *Werrheim* és *Wier* butorgányokot. A szólti, előléte ceket a a cégnek lapusban köztölt hirdetését köztön szíves figyelmébe ajánljuk.

Valkovics Sámuel emléke. A Szatmári Pincér-egylet” megalapítója, majd hosszú időn át élőke, Valkovics Sámuel volt szatmári vendégösök, ki 50 éves vendégösössége alatt általános tisztel-és szeretetnek örvendett; ezáltal egy évvel hunyt el. Kartársai a köztérben hervadhatlan érdemeket szerzett Val-

kovics emléket egy-kettő óriék meg és ennek szép kifejezést adtak, hogy sír-emléket állítottak s ezenkívül megfestették arcképét. A sírnek felavatása és az arckép leleplezése s hó 25-én temet vége, mely alkalommal a „Szatmári Vendéglős-pártusaiaral” és a „Pincér együt” tagjai zászló alatt vonultak ki az elhunyt sírházhoz. Ezután az Iparos-Orthonban lévő Pincér-egylet helyiségebe vonultak, ahol díszközgyűlés volt. A gyűlést Tankóczy Gyula főkapitány az egylet díszelőnék nyitotta meg, magasan szónyaló beszédben, majd Márkus Zoltán, a Szatmári Pincér-egylet elnöke, lendületes beszédben méltatta elhunyt érdemét. Márkus Zoltán Madách Imre egy mondatával kezdte beszédét, mely szerint a sír halott-ágy, mely fölött az élő ember nem a holtát, hanem az őülajdalmát siratja Ezután győzönrőn sorokoztatta az *egyszerű, szűke, köznapni ember* élettörténetét, amelynek kapcsán megható zépen változta elhunyt családi életét. Két családja volt — ugymond — a saját vezérlő való és meg egy másik család, amelyhez nem kevesebb szeretettel ragaszkodott, amelytől nem kevesebb lelkesedéssel dolgozott mint amazé; ezt a családot, amelynek tevékenyeg orozószánczát szentelte, a „Pincér-egylet” és kártarsai képeztek. Valkovics érdemét képezi az első — 1894-ben Szatmáron tartott — vendéglős-kongresszus és az orsz. nyugdíjgyűlést eszméje, amelyet szintén ama kongresszusra vetett fel. Márkus elnök győzönrő beszéde után, — amelyért jelenlévők öszintén gratuláltak — lelehott az arckép leple, majd rövidesen a díszgyűlés is befejeződött. Ezután az Iparos-Orthon vendéglőjében bankett volt, amelyen a város több előkelősége és a mi ösztályunk színe-java vett részt.

APRÓHÍREK. — Vege a foszforos gyufának. Julius csejoga törvényén válik, hogy a foszforos gyufát nem szabad árusítani. A hatóság máris értesítette a kereskedőket, hogy a tilalom éven felőtt 20 kor-
 1894. aug. 10. terjedő hatáskörrel a magyarországi állami menyasszony. A sopronmegyei Lőcsmárdón régebben Amerikába kivándorolt Lomácsi Gábor fia, György, aki ott pincér lett és ilyen minőségben Baltimore első fogadójaként — „Und”-ban működött, beleszeretett Keddung Adamsz ism. amerikai vasut- és lóllakirányi leányába és Nacsicska — ez a neve a milárdos leányak — viszont megszerette a tüzés szemes szittanyvaidékok, akinek a napokban rebegette el a boltigományt. A menyasszony atyja, aki egy igazi demokratikus szellemű — milárdos ur, adósokból az „Und” fogadóját vette meg vezérnek, akiknek vállalatához és házasságához is mi sok szerencsés kívánunk! — **Kéves bizonyíték.** M. L. budapesti főpincér beprölőre L. M. ügyvédet családját: szerinte mindig elment fizetés nélkül, a járárbiztoság is le ide a pincérnek valamása napjára. De a törvénységek fölmentette az ügyvédet, mert a főpincér a gyantát igazoló bizonyítékkal nem rendelkezett. — **A tolvajok ma már nem elégének meg ékszerrel, arannyal, bankóval, szivarral és sonkával, hanem a ruhával is.** A Dunánál az útszél és a törvénységek is kivánják, amadt, az útszélét ásványviznyitgnyók, aki most tagu baadát alakított és ho egyik hó másik vendégül emeltek el nagy mennyiségtől borte. Egy év óta létező kor, értéki bört loptak háza, de végre rajtaszerettek és a dultnya kerültek. **És fogadójára.** Az amerikai útszél, amely a jével is elégett egy 140 s-ohás hotel Balmoreban, amely open tele volt vendékeké. Szerencsés emberézés nem történt az a fogadó biztosítva volt. — **Ligeti ház.** Budapestben is volt tíz, meg pedig két lakosok és kertében, a Duna-partján az útszél és az Edesi és Deli kávéházak előtt kertészi zöllyégy gyuladnak ki egyik multkor viharos éjszakán. Az utóbbi kávéházi liget felberendezése el is cégtt szerencsésen. **Ejzéli baktér** meg volt sehol sem látható. — **A vihar és a borfű.** A boden kőn borzasszó volt elődöngött, a hullámok nem tudták csarodátok föl; azok akik a vihar elől nem ugrik a bregenzi óó-bé bemekélni, feltétlen elpusztultak volna. Majd így jött egy 3 tagú kiránduló család is, a csónak már merülöbön volt, mikor a bregenzi vasuti-vendéglő Balmoreja érszerette a bajt. Nyomban csónaka sáncz ócsónaköröttekhez eveszt és bár nagy bajjal, kemente őket a búcsú hullámáiról. Az éntémő börtöl felükken megeljenének.

Vendéglős-rabszolgatartó szesz- és serfözök. — **„Kiszipolyozott vendéglősök.”** Kik és merre van hazájuk, — kik és miféle pontentatók azok, akik a mai kultur-időkben,

kultur országban és népek közt a leg-sötétebb ázsia vagy afrika barbar fölfogások kényurainak szokásait követve: rabszolgákat tartanak? Ime: *Rohrich és Brecher, Mendel Lázár Sámuel és Cell Frigyes és Társai.* Ezek a szesz- és serfözök azok a híres vendéglős-rabszolgatartók és hazájuk — Erdélyben van. A vendéglősöknek eme kiszipolyozóival feljelen em jövő számaik lognak foglalkozni, a most nyert adataink alapján teljes ki-méletlenül és mindaddig, amíg a följelen italmérési engedéllyel a rabszolgákat tartó utolsó vendéglőst is ki nem szabadítjuk karmaikból.

Prágai sonák és egyéb husmenek, melyeknek megbiztatásához semmi kétség nem fér, csak Földvári Károlyt, a vendéglős körökben előnyöz ismert és isonév fővárosi hentesmesternél szereshető k. Földvári Károly, kinek hirdetés e lap hátsó borítékján van közölve, a furdó vendéglősök és kávéosznak is figyelmébe ajánlunk s kiként a több kártarsak úgy is Földvári utj gyíkerének speciális has-utakéglőket beszerezni.

Egylapos étlapok tetszős, csinos formában készülnek a *Fogadój-nymadában* (Bpest, VIII., Szentkirályi-utca 34. sz.). Könnyű kezelés, nagy nyomasztó ártmaktatás.

GYASZTARÓ. — *Erdélyi Lajos fővárosi és utóbb a Rózsavirág-utó vendéglőse, e hó 28-án, 43 éves korában elhalálozott.* A férfi eddig elhunyt kártarsának e hónap 28-án temették el igen nagy részvét mellet. Az elhunytban Erdélyi Mihály a saak-közletben előnyöz ismert vezérkézfőnök, fivérért gyászolja.

Rudocsay Imre pécsi vendéglőst szomorú csapás érte Tereska leánya elhunytával, akit kétség vitárlásában, 17 éves korában tört le az enyészet. A le-
 1894. aug. 10. terjedő hatáskörrel a magyarországi állami menyasszony. A sopronmegyei Lőcsmárdón régebben Amerikába kivándorolt Lomácsi Gábor fia, György, aki ott pincér lett és ilyen minőségben Baltimore első fogadójaként — „Und”-ban működött, beleszeretett Keddung Adamsz ism. amerikai vasut- és lóllakirányi leányába és Nacsicska — ez a neve a milárdos leányak — viszont megszerette a tüzés szemes szittanyvaidékok, akinek a napokban rebegette el a boltigományt. A menyasszony atyja, aki egy igazi demokratikus szellemű — milárdos ur, adósokból az „Und” fogadóját vette meg vezérnek, akiknek vállalatához és házasságához is mi sok szerencsés kívánunk! — **Kéves bizonyíték.** M. L. budapesti főpincér beprölőre L. M. ügyvédet családját: szerinte mindig elment fizetés nélkül, a járárbiztoság is le ide a pincérnek valamása napjára. De a törvénységek fölmentette az ügyvédet, mert a főpincér a gyantát igazoló bizonyítékkal nem rendelkezett. — **A tolvajok ma már nem elégének meg ékszerrel, arannyal, bankóval, szivarral és sonkával, hanem a ruhával is.** A Dunánál az útszél és a törvénységek is kivánják, amadt, az útszélét ásványviznyitgnyók, aki most tagu baadát alakított és ho egyik hó másik vendégül emeltek el nagy mennyiségtől borte. Egy év óta létező kor, értéki bört loptak háza, de végre rajtaszerettek és a dultnya kerültek. **És fogadójára.** Az amerikai útszél, amely a jével is elégett egy 140 s-ohás hotel Balmoreban, amely open tele volt vendékeké. Szerencsés emberézés nem történt az a fogadó biztosítva volt. — **Ligeti ház.** Budapestben is volt tíz, meg pedig két lakosok és kertében, a Duna-partján az útszél és az Edesi és Deli kávéházak előtt kertészi zöllyégy gyuladnak ki egyik multkor viharos éjszakán. Az utóbbi kávéházi liget felberendezése el is cégtt szerencsésen. **Ejzéli baktér** meg volt sehol sem látható. — **A vihar és a borfű.** A boden kőn borzasszó volt elődöngött, a hullámok nem tudták csarodátok föl; azok akik a vihar elől nem ugrik a bregenzi óó-bé bemekélni, feltétlen elpusztultak volna. Majd így jött egy 3 tagú kiránduló család is, a csónak már merülöbön volt, mikor a bregenzi vasuti-vendéglő Balmoreja érszerette a bajt. Nyomban csónaka sáncz ócsónaköröttekhez eveszt és bár nagy bajjal, kemente őket a búcsú hullámáiról. Az éntémő börtöl felükken megeljenének.

PÜNKÖSD UTÁN.

Vidám krónika.

Rója: Emericus.

Angol ésa.

Nyaranta sok angol utazik szerzte a világhoz, mert hogy az utazás nekik a legnagyobb élvezetet nyújtja. A Balaton körül is lehet látni — bár sajna, csak nagy ritkán — kockás öltözötű és komolyan szemlélődő angol urakat és hölgyeket.

— Az egyik nyáron szintén egy angol utazó Siólkőről Boglár felé, miközben egy heves szélharmat becsapódott a vasuti kocsiba s kikapta az utazó fejéről a kalapját. A főveg elrepült, meg pedig nem a vízbe, hanem az ellenkező oldalára. Erre a kalap tulajdonosa hirtelen leugrott s kidobta a kalap dobózát is. Ekkor látszott, hogy az egyetlen angol utazó volt a kalap. Nagy lett az összes magyarok közt az ámulat s az egyik utas nem is állhatta meg szó nélkül, — meg hogy az angol nyelv-ismeretét is megmutatták; ezt a megjegyzést kockáztatta meg:

— De uram, mit segít az elvesztett kalap viselésén, hogy most a dobózát is utána dobját: csak nem gondolja ön, hogy majd visszahozza a kalapját.

— Dehogy nem. Nagyon is remélem, feltéve, ha tisztesseges ember találja meg. Mert a dobózón rajta van a nevem és a boglári hotel címe, ahova szállani fogok, így tehát a becsületem megtaláló bele teszi a kalapomat, s oda fogja küldeni.

Az utatársak most már nem nevettek az angol gyakorlati észjárását.

Szer a hideg ellen.

Egy koldusember (egy egyszerű csavargó) egy alkalommal kitűnő szert ajánlott a hideg ellen Zergei Huba földbírtokosnak. Hideg, rettenetes hideg tél nap volt, úgy hogy még a veretek is meglagya estek le a házletőről s leestük-

ben olyan kopogást idéztek elő, mint a hulló gubák s makkok a kevésbé eszalott erdőben. Ezen a rettenetes hideg napon Zergei Huba behajtott négyesfogaton a városba. A földúsr az orráig bundába burkolozva, hajtatott végig a főtéreren, ahol meglátja a csavargót, aki elégedetlen seáll, mintha csak meleg junosi nap lett volna, föllehat alig volt rajta ruha.

— Kedves barátom — mondta neki Zergei — nem fázol?

— Nem én vagyok? —
 — Micsoda?! — te nem fázol ebben a néhány száz rongyban, amikor még én meg majd megfagyok.

— Hm, hát iszen azt meg is hiszem, csakhogy iza Nagyságos ur is úgy lenne, mint én, — válasza a koldus — akkor szintén nem fáznaik.

A földúsr kíváncsián kérdezte:

— Hát aztán, hogyan kellene tennem?

— Vegye fel valamennyi ruháját, ép úgy, mint én s akkor nem fog fáznii! — felelte az okos koldus.

Zergei csendesen elmosolyodott, majd a zsebébe nyult s a csavargónak egy öttörontot adott és tovább robogott.

NYILT-TÉR.

E rovat alkalmatlán nem felelő a szerkesztőnek.

Egy jó karban levő szálidai eladó könyvü omibusz jutányos árban. Értekezni lehet

Botha Andrásnál Torda, Vallászsabadság-tér 63.

A régi hírneves nagyváradi

„FEKETE SAS” vendéglő családi körülmények miatt eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt:

Székyei Ferenc ur, Nagyvárad,

Magyar-utca 23. sz.

Nyilatkozat.

Groszner Antal főpincérnek a Fogadó május 1. számban megjelent *nyiltléri közleménye*, amelyben arra figyelmeztetett, hogy a szesz-vasuti-vendéglős főp. állását senki se fogadjja el, mert arra alaposan ráfázt, — a következtetést jelentem ki:

Hogy nálam huzamosabb ideig vanok a főpincér urak sőt, egy és ugyanazon főpincér két-három ízben is volt alkalmazva, erre Marjánovits Sándor (Szabadka), Keplovics Fái (Szombathely), továbbá Kulnicovics Antal főpincérnek, a közönségnek a följelvilágosítást; akik 1-2 évig voltak főpincér: minőségben teletembe alkalmazva. — Mint mindenütt, nálam is előfordult, hogy följelvettem alatt a főpincérek helyettesítettem magomat, amire azonban Groszner ur nem volt tehát, mert még a saját érdekeit sem tudta megvédeni. Groszner ur ugyanis kártárs ember s éjleken át az útlelet följelgyelet nélkül hagyta, a neki káspántát előlétart és egyéb kézeslet máris birta; így aztán nem csoda, ha a kereset is elcsúszott és a vendéglős is tetemes károkat szenvedett. Ennek a ténynek megítélését: kilönbön a t. főpincér urakra bízom. — Vendéglős kártarsaimat pedig úgy hiszem felesleges figyelmeztetnem Groszner urra, aki ma emeg. hónap pedig a következtetést munkaadóját gyígyek a nyilvánosság előtt állatott rágnak főpincér, a közönségnek a följelvilágosítást. Szavak: 1913. május hó. *Vimposek Mihály* vasuti-vendéglős.

Szerényebb igényű

kiszépítve, gyermektelen házaspár: férj szaképzett vendéglős, meg négy éltelenlő földúsr, a földúsról valóban vagy nagyobb vendéglősben, esetleg földúsról valóban megfelelő alkalmazást keresnek. Saives megkeresés 6. Gy. címre a kiadóhivatalba kértnek.

Eladó

Egy teljesen jó karban levő **4-es rapid sörfőztető gép** teljes felszereléssel. — 2 kávézi **Caseo**, 250 db nyári **keréki szék** és **keréki asztalok**, több nagy utcai lámpa, asztali szelvények, **jutányos árban** sörfőztető, eladó. **Postak M. Márton** Petőf-vezendőség Oroszán, (Bécs m.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó” a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni, **ho-nyokor.** A múlt évi rossz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termelt volna. Ekkor képeztünk rendeltetve meg a Mátrabükkaljai Szőlőtelepek Berkeztetői társ., melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termés is jóval fölülmúlja.

Értesítés. Lapunk t. előfizetői és olvasói-val ezuttal is közöljük, hogy **Hagyhatli Sándor**, a Fogadónál semmi állásból megváltva s így a Fogadóról teljes megbízással sincsen ellátva.

Kistótyén és vidékeknek sörárára. *Ibrányi Lipót*, (a Budafoki-) és környékbeli vendéglősök ipartársulatának pártoló tagja) ezután értesíti a Kis- és Nagytétény, Budafok és ezen községek vidékéhez tartozó összes vendéglős urakat, hogy **Részvétel-sörrel** módosított rendszerre bocsátja **Kistótyén sörrel** a kis kiszolgálású mindenkit biztosít. Vallható a kárak fizetése és jóakaró pártfogásába ajánljuk.

A budapesti Orient-kávéház herbeadásával ugyancsak új gazdát nyert a fogadó is. A fogadó új bérő-gazdája **Schudr G.**, aki az üzletet a mai modern igényeknek megfelelően alakítja át és egész újan rendezi be. A szakmabelieknek ezen ismert és kedvelt fogadójának az átvétele e hó 15-én történt.

Ebenhő Karoly ismert fővárosi — volt József-körtől — vendéglős megvette a VI. Andrásy-ut. 24. sz. alatti vendéglőt. Ebenhő kártársunk új üzletét ugyancsak egész újan renováltva s rendezte be és ünnepélyesen május 25-én nyitotta meg.

Körmenten a Balaton-fogadót megvette **Kausz Jenő**, volt balatonhővári ismert vendéglős. Kausz kártársunk új üzletét a mai modern igényeknek megfelelően és egész újan átálakította és ugyancsak új, csinos berendezéssel szerelte föl.

Bauman Lajos előnyösen ismert fővárosi vendéglős Budapesten a III. ker., Kolozs-tér 6. sz. alatti vendéglőt megvette. Bauman kártársunk új üzletét egész újan renoválva s rendezte és a derek gazdaszony-felügye vezette ismert jó magyar konyhája és borai révén máris a kedveltebb budai vendéglős sorába emelte. Az átétel e hó 17-én történt.

Szimándi József előnyösen ismert budapesti vendéglős megvette a VI. Bajza-utca 52. sz. alatti vendéglőt, amelyet ez alkalommal egész újan rendezett be. Szimándi kártársunk jó borai és konyhája új üzlete jömenetét biztosítja.

Gottwald Rezső fogadója. Főpincéri karunknak ez az intelligens és kiváló szakképzett-ségű tagja és volt kassai vasúti vendéglős, a tisztánlátó szép metropolis, Szeged egyik régi és szép üzletét, a Pröfeta-fogadót és vendéglőt megvette. Gottwald kártársunk új üzletét egész újan és modernül rendezte be és ünnepélyesen június 1-én nyitja meg. Sok szerencsét!

Uj vendéglős. Budapesten VI. Dessewly-utca 25. szám alatt **Brunner Gusztáv**, széleskörben ismert főpincér egy a mai igényeknek megfelelő és izlées berendezéssel ellátott vendéglőt létesített. Brunner kártársunk új üzlete jöhrét és menetélt szakavatottságával és kitűnő gazdaszony-jele vezet és jó konyhájával máris megápitotta.

Tenkén (Bihar m.) a Hungáriai-fogadót **Grosz Sándor** előnyösen ismert kártársunk, utóbb szolnoki főpincér kibérelte. Grosz kártársunk új üzletét szép csinnal és modern kényelemmel rendezte és ünnepélyesen e hó elejével nyitja meg.

Pollinger József a VIII. Futó-utca 26. sz. alatt egy csinos berendezéssel vendéglőt létesített és azt ünnepélyesen május 15-én nyitotta meg.

Zolyombrezon a vasúti vendéglő bérletét **Glück Imre**, hosszú időn át a csapi pá-

lyaudvari vendéglő volt főpincére nyerte el. Glück kártársunk üzletét e hó 15-én fogja átvenni és ünnepélyesen megnyitani. Sok szerencsét!

Posch József előnyösen ismert vendéglős kártársunk Budapesten a IV. Gerőly-utca 4. sz. alatti Würglies A-féle vendéglő vezetését e hó elejével átvette.

KERESTÉNEK. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek holléit, kártársi szívesegéből, a megadott ábrákhoz egy lev-lapon közöljék.
Német Imre, Csikszereáni Hutter-fogadónál volt éthorod, holléit kéri közölni egy l-lapon **Makay Béla** főpincér, Temesvár, Holló-utca 1. sz.

Szűcs Antal pincér holléit (1908-ban Tabon, Somogy-m. volt alkalmazva) kéri tudatni egy l-lapon **Német József** főpincér, Szombathely, Kovács-kévház.

Lillik Jenő (mult nyáron volt Balatonbényei vendéglős) holléit — az általa érdek-ügyében — kéri tudatni egy lev-lapon: **Szabolcpincér**, Británia-fogadó, Budapest, VI. Arany-ködtér.

Kereszt Károly főpincér (vagy éthorod) holléit kéri egy l-lapon tudatni **Barta Lajos** főpincér Csakuzsára, Európa-fogadó.

Szarvason az ismert **Árpád**-fogadót **Hoffer József** és **Ceizler Lajos**, utóbbi volt jöhrnevű és népszerű miskolci kávé, velték meg. Az új tulajdonosok új, nagy-szábasú fűtélteket egész újan és modernül fogják berendezni és saját kezelésükbe június 10-én veszik át.

Kelemen Ferenc e hó 15-én átvette a IX. Gypv-utca 11. sz. alatti Nyalka-féle vendéglőt. Kelemen gazda az új renovált szép üzlete menetélt máris jól föllendítette.

Üzleti eladások. A háborus veszedelemmel kapcsolatos nagy gazdasági válság út í éreztette a város kábitását; megállott és megbémult mindeza s a combadómra szaporodott baleseteknél függő közték mibha mind meghalt volna egy se müködött. Kiárólag a **Grosz Ödön-féle**, üzlet eladását követően úgy-növegy volt állandó müködében. Amikor bankok buktak nyakra-főre s pömbbentet senkinek se maradt, a megrendezett ügyletek bonyolította le. Ez bizonyítottan nagy és kisebb fogadói és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete. A Grosz (Ödön-féle) üzlet-eladását ügy-növegy iránt meggyőző-művű bíral azt p-dög mindentel jobban az igazságra és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete. A Grosz (Ödön-féle) üzlet-eladását ügy-növegy iránt meggyőző-művű bíral azt p-dög mindentel jobban az igazságra és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete.

A Grosz (Ödön-féle) üzlet-eladását ügy-növegy iránt meggyőző-művű bíral azt p-dög mindentel jobban az igazságra és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete. A Grosz (Ödön-féle) üzlet-eladását ügy-növegy iránt meggyőző-művű bíral azt p-dög mindentel jobban az igazságra és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete. A Grosz (Ödön-féle) üzlet-eladását ügy-növegy iránt meggyőző-művű bíral azt p-dög mindentel jobban az igazságra és kávéházi üzletek eladása s ezek közt a legutóbb eladott: szegedi „Pröfeta” és a szarvasi „Árpád” fog-dökök esete.

Zolyban a vasúti kislállomás vendéglőjének bérletét **Slemmer Ferenc** az ottani főpályaudvari vendéglő volt főpincére nyerte el. Az új gazda az ugyancsak új renovált és rendezett üzletét május elejével vette át. Slemmer kártársunk vállalkozásához sok sikert kívánunk.

Neuman Károly kártársunk a VI. Szentlászló-utca 124. sz. alatti saját házában lévő vendéglőjével kapcsolatos egy igen szép és árnyas kerti vendéglőt létesített a mai ünnepélyesen e hó 30-án nyitotta föl. A Neuman kártársunk kitűnő gazdaszony-jele által vezetett és a gazda jó borairól máris előnyösen ismert szép üzletet, nemcsak az ottani községnek, hanem a távoli pestiek is nagy számmal keresek föl.

Munkácsen a Vasúti-fogadót **Farkas Ignác** előnyösen ismert csapi fogadós kártársunk megvette. Farkas gazda új üzletét teljesen átálakította, megújnyobbította és a mai igényeknek megfelelő modern berendezéssel ellátva e hó 3-án ünnepélyesen megnyitotta.

Epekerékben vendéglősöknek
gyors és-biztos segítségét nyújt
Lechtitzky István, Nagyröcs (Gömör-megy.).

Ha hordót küld
ugy, tekintve a termelőkinnél lévő nagy borkészletet, a nyári szezónra igen alkalmas savanykás **síllert bért 32 koronáért** szállítok udvével, természetességét jótállás, hordókölszemszám 2 koronával drágább, továbbá **édeskás síllert bor K 48**, ugyanakkor fehér bor K 42, 100 literenként kölcsön hordókban Szekszárdi vasúthoz szállítva.
TAUSZIG IGNÁC borküldő Szekszárd

PAPIRSZALVÉTA
mindenféle fajta **Fogadó könyvnyomdában** Budapest Szentkirályi-u. 34. rendelhető.

Eladó vendéglő.
Szekesfeherváron a Virágbokr-vendéglő örök-áron eladó. Az üzlet a következő helyiségekkel áll: Egy nagy **Kaszinó-helyiség**, s-é nagy **étterem**, 2 nagy **polgári étterem**, egy ivós óba, nagy udvar és kerthelyiség, **fedett tekepalya**, hat szoba — **beszálló vendégek számára**, egy utcai felhelyiség 3 szobás vendéglős-lakás stb. hozzártartoz mellette helyiségek. Az 800 Btl területtől följebb, s az új berendezett vendéglő fület eladói ára — berendezéssel együtt — 100.000 (száztezer) korona. **Szükséges tőke**: 45.000 korona. Bővebbet: **Virágbokr vendéglő, Szekesfehervár, Budát-ut 30.**

Eladó egy régi
jó hírnevű és jóforgalmu **beszálló-nagyvendéglő** járás székhelyen, haláleset miatt, kedvező feltételek mellett. Bővebbet: **ö.zv. Vadkerty Lászlóné Igal** (Somogy m.) 2-3

Kiadó szálloda és vendéglő.
Szolnokon ezeltől 3 ével épült **szálloda**, 10 szobával, **venéglővel 1913 augusztus 1-re kiadó**, főúton (Baross-utca) vasúti-állomás közelében, sarkútnál. Értekezletre a tulajdonosnál: **ö.zv. Marksej Pálnéval, Szolnok, Tünder-utca 522.** 4-4

SZOMBATHELYEN
a vasúti-állomás közelében **augusztus elejére** bérbeadó egy rég fen álló **kávéház**. Bővebbet: **Strobl István** tulajdonosnál, SZOMBATHELY, Poritschy - fogadó.

Balatonkenesén a vasuti vendéglőt *Lichtwitz* Miksa előnyösen ismert volt vendéglős megvette. *Lichtwitz* kartársunk üzletét egész újonnan rendezte és az alakította át és ünnepélyesen e hó elejével nyitotta meg.

Keszey Vince étterme. Ki ne ismerne Keszey nagyvendéglőjét, mely Budapestnek olyan pontján van, hogy senki el nem kerülheti. Hát ezen is egyből látni mindenképp ismeri ezen üzletet és ugyan csak így annak ifju gazdáját, aki különben arról is nevezetes, hogy egy-zerre három megyében: Vasban, Sopronban és Veszprémben született. Élődjé, Kaszás Lajos, az „Órszárga” és a „Szőkefőc” elnökségétől kivül arról is híres volt, hogy Zalából származott. No ez „Zalamegye” mitől nevezetes? — „Aról, hogy Vasmege mellett van? — (oldta ezt meg így annakidején a kis Halász boros). Tehát Keszey hírtől többet az a körülmény is igazolja, no és ezenkívül az a finom módor, előzékenység és nagy szakavatottság, ami őt vendéglősiessége előtt különösen ismertté és kedvelté tett. Azonban — nem mind annyira ami fenylék és a dícsérő jelzők valamennyit sem a „gadz” — Keszey érdemi. Mert szakavatottnak lenni, jó bort — isteni somlyait — tartani és kezelni nem ópen nagy tudomány. De konhátt vezetni!... Már pedig itt nem 6, hanem derék gazdaasszony-felesége a fő. Az ő rátermettsége és egy valódi magyar vendéglőshez hasonló gondolkodása, célrété és renntartása teszi azt, hogy itt a „jó konhátt” semmi hélyös sem érthet. De nem is lehet ám itt tapasztalni a szakácsoknak azt a járattanságát és „slendriánságát”, hogy a törésrés- és palacsintaszóták citrom-, narancssavt, vaniliát, mazsalát, gyömbérsz. íly nem olda való gézemélt keverekjén és a főzöketé melter-ragadványosan készütek. A dícsérét nagyobbik részre tehát Keszeynek illeti és az érdeme ezen a részén Keszeynek csak az, hogy ilyen kitűnő vendéglősiességet felelőleg adottta meg a teremtő. — Ezt különben, egy féltg-meddig elmondta már a „Vendéglősök Napjára” és róla említtést ezáltal annak kapcsán teszünk, hogy a nemrég újan renovált, rendezett és lefénycépezett éttermet bemutatjuk. Ezt a bemutatást a jó sikerült és kibébbített felvételek szép összállításában e rovattban eszközöljük.

Vácson az Emke kávéháza ismert tulajdonosa Weinberger József kartársunk teljes újonnan renoválta és az alkalmával egy igen szép és tágas kerti helyiséggel bővítette ki. A váci „Emke” nemcsak az ottani, hanem az oda randuló közönségnek is kedvelt találkozó helyét képezi.

Nyugalomban. Az úpesti háóállomási vendéglő előnyösen ismert tulajdonosa, *Grosz*

Adolf kartársunk, ki 30 éven vezetete ezen üzletet; és hó 15-én átadta üzletét az ugyancsak kitűnően szakképzett és máris széles körben ismert fiának, *Dávidnak*, míg maga a valóban jó megérdemelt nyugalmába vonult.

Méy menjünk Szegeden? Gúntler István vendéglőjébe, Vár-csata 7. (a főpósta mellett).

Lakás és helyváltozás-ukat jelentő list. pincér-előfizetőinket kérjük, hogy volt alkalmaztatásuk vagy lakhelyükét szintén sziveskedjenek megírni. Fogadó kiadvivalta Budapest, Rákóczi-út 13.

HELYVÁLTOZÁSOK. — Budapesten az Orient-fogadó szobafronton állását *Steerczyk* Károly töltötte be. *Kubanek* Lőrinc Balatonfővidéren a nagyvendéglő kávéháza főpi céri állást elfoglalta. *Horváth* János Budapestben a Britania-fogadó szobafronton állását töltötte be. *Órári-fő* edo a Mirovité-nagyvendéglő főpi. állását foglalta el. *Szólársik* A. János Póstyében a Gyógy-csarnok-vendéglő (Kurszalón) főpi. állását foglalta el. *Schausz* Mihály Herkules-fürdőn a Gyógy-csarnok-kávéház főpi. állását töltötte be. *Cegédén* a vasuti-vendéglő l. II. oszt. főpi. állását *Pillőp* J. Károly foglalta el. *Scatmári* István Tarcsa-fürdőn a Korona-fogadó főpi. állását töltötte be. *Sifókón* a *Kalaberger-étterem* főpi. állását *Rákóczy* István foglalta el. *Miskolc*-n a *Pannónia-fogadó* főpi. állását *Takács* Lajos töltötte be. *Rákóczy* Ferenc Pancsován a *Háasz-nagyfogadó* kávéháza főpi. állását foglalta el. *Hutkay* Károly Csurgón a Korona-fogadó főpi. állását tölti be. *Szilke* János Budapest-Kelen-földön a vasuti-vendéglő l. II. oszt. ért. főzetőpi. állását töltötte be. *Székesszerváron* a *Feketeszaforzó* főpi. állását *Madr* József foglalta el. az *Ótthon-kávéház* főpi. áll. *Schwarz* Márton töltötte be. *Kiss* István Kecskeméten a *Beretvás* fogadó kávéházaiban tekeőri állást foglalt. *Esztergomban* a *Fürdő-fogadóban* *Delbo* Lajos mint élt-tápláló nyert a kávéházat. *Kiss* Gyula Hévízen a *Mező-vendéglő* főpi. állását foglalta el. *Bálint* Ferenc Szombahelyen a *Jézócsarnok-vendéglő* főpi. állását foglalta el. Mellette *Földváry* György és *Polgár* József m. Éstherdők nyertek alkalmazást. *Hodgny* József m. Vasmege-kaszáró vendéglője főpi. állását töltötte be. Mellette *Erdényi* Gyula érh. mikódik. A *Közös-kávéház* főpi. állását *Fekete* Ferenc foglalta el. A *Kio-zs-kávéház* főpi. állását *Szendy* József tölti be. Mellette *Dobrovits* József, *Marsik* Lajos és *Schmidt* János sergédp. nyertek alkalmazást. *Keplonts* Pál Tarcsa-fürdőn a Gyógy-csarnok-étterem főpi. állását töltötte be. *Kalina* Károly Kassán a *Royal-kávéház* főpi. állását foglalta el. *Kubik* Viktor Brestán (Boszniaiban) a *Grand-fogadó* főpi. állását foglalta el. *Esig* Ferenc Lékán a *Sör-ház-vendéglő* főpi. állását töltötte be.

EGYRÖL-MASRÓL.

Cigány mellett.

Hozzám hajol mámorosan, bánatosan a cigány...
Besüt már a nap is régen a kocsmának ablakán.
Elmúlt már a hosszú éjjel,
Mely bánatot, szívet-leket ettemet...
— Édes anyám, édes szülem
Sirasson meg engemet!...

Jobb lett volna — akkor régen — hallgatni a jó szóra,
Nem lett volna szegény szívem győtrelemek lakója.
Neki vágtem a nagy útnak...
Mégk, álomk ragadták el lelkemet,
— Édes anyám, édes szülem
Sirasson meg engemet!...

Somogyi Imre.

Manőver alatt.

Bombai főhadnagy, — alig egy-két órai alvás után sietve kel föl, ugyanygy igazszik öltözöködni is, hogy a szárada itthon ne hagyja. Mikor pedig már teljen keszén van, akkor veszi észre, hogy az egyik csizmája szára hosszabb, mint a másik. Kiküldi annak a tökföltőjező tót-szolgájának, hogy a Fehérgyerge fogadó minden föntlévő személyzete odaszaladjon:

— Te bivalyborjú-számár, — mordul rá — hát megint mit csináltál!
Janó ráncz a felemás csizmákra, majd a homlokára bőki a mutató ujját és azt mondja: — Sak nini, a főhadnagy urnak is meg van egy rövid és hosszú csizma; sak inélag is egy rövid és hosszú csizma meg van, és nem tucd kitálatni, hogy mint került oda!...

Eladó jóforgalmu vendéglő „boszálóg”

két utcára nyíló nagy udvarral, vendéglőszobákkal négy istálló, kocsiszán stb. hozzártatóz meléképületekkel.

Értekezni lehet: 1-6

Mózer Antal úrnál, **Eger**, **Vasóds-úto-2.** (az udvarban).

Vendéglő-bérbeadás.

Gyulafehérvár legforgalmasabb helyén, a belvárosi állomás közvetlen közelében az „**Arany-szöllőház**” címzett **vendéglő**, mely 1 nagy étterem, 2 ívözsoba és 3 vendéglőszobából áll — **azonnalra bérbeadó.** Letlár átvenőd. Az üzlet átveteléhez szükséges 6000 korona. — Értekezni **Péter József**né tulajdonosnál **Gyulafehérvárt.** 1-3

Vendéglő bérbeadás.

A nagyfaki ág. hiv. ev. egyház 1914 évi január hó 1-ével bérbe adja a **főtören lévő vendéglőjét:**

Hungaria szállodát.

A vendéglő áll: egy nagy táncteremből karzatlat és állandó szinpadal, (hetenként háromszor „Moz”); egy kávéház helyisége; két étterem, hat vendéglőszoba (az emeleten) két szobá vendéglős-lakás, egy konyha, étkészemra, három pincér, kocsá-állás, jgrerem, istálló, fákamra és nagy udvarból. — Ajánlatok folyó év június hó 25-ig

BOOR LAJOS

ev. ig. helyisége címére küldendők, aki közelebbi felvilágosítással is szöglél.

KESZEY VINCE ÉTTERMEI

BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 44.

A vidéki és a fővárosi közönség kedvelt találkozó helye. Elismert jó magyar konyha. Kitűnő jó minőségű és tisztán kezelt italok.

WERTHEIMER ÉS WEINER BUDAPEST

elvállalunk:

modern szálloda, internátus, sanatorium, villa, kaszinó és irodabereendezéseket szolid kivitelben, jutányos árak mellett.

MINTALAPOK ÉS KÖLTSEGVETÉS DIJTALAN.

Iroda és raktárak:

BUDAPEST, V., VACI-UT 4.

Telefon (interurban) 969. szám.

Keresek egy jóforgalmu

vendéglői üzletet az Alföldön ésszámbásra 4—500 korona ovadékkal. **Róza és Gabor Szeged, Kossuth Lajos-Sugárút 32.** 3-3

Gyönyörű

egészséges fekvésű új ház, két szoba, előszoba, konyha, kamara, pince, 220 négyzetes veranda, kert, logás és nemes gyümölcs tálakkal ellátott **Erzsébet-falván**. Bővebbet ugyannét Rákóczi-ut 43. szám a tulajdonos.

Nagyhecskereken

a Bégaparti vasútállomás **vendéglője**, házal, berendezéssel együtt örökön eladó. — Vételár 50 ezer korona, melyen 20 ezer korona átvétel van 5 százalékos, melyet a vevo adósság. Tudakozódhatni ugyanott a tulajdonosnál, **ö.zv. Szűts Lajosné Nagyhecskerek** Bégaparti vasúti vendéglő. 3-4

Kortyantó.

Bor és csók.

La lánycsók édes mint a mér,
De végre is lehangoz!
A csók unottá lesz hamar:
De zsong lelkedbe csók s a dal
A mámorító bortól!

Az asszony, az csak gondot ád,
A bor elűz sok gondot:
A csóknál jobb a bor tehát,
Ragadd föl pajtás a kupát
Nem isznak a — bolondok!

Bárd Iván.

Kénszeletek.

Mi kell a jó kocsmárosághoz, tudás vagy szakértelem? Egyik sem; a kocsmáros mesterséghez *jó bor és jó konyha* szükséges, amelyek aztán az említett képességek vannak hivatva magokkal hozni.

A főző-művészet terén ki a nagyobb tehetség: a-e aki egy fajta húsból 10—12-féle ételt tud készíteni vagy aki a tállalast szemképrátató ügyességgel és a diszkrét bűmulatba ejö remekléssel végzi? Sem ez, sem az; a művészt az, aki egy közönséges levest valódi jól tud előállítani.

Bérbeadó

a zombori gör. kel. bikközségnek ujonnan épült **nagyszállodája**. Rendelés felvételét az a **Gazdasági Takarékpénztár Kvt. Zomborban.**

Biztos jövő.

Makón az **Ujvárosi állomás** mellett, nagyforgalmu kövszent mentén, 800 m-t területen — mely szép fekvésűnél fogva parkirozható s bármily aparteleknek alkalmas — egész ujonnan épült (8 évig adómentes) **ház**, melyben igen jó forgalmu **vendéglő és fűszerüzlet** van — Iralkengedéllyel —, ugyancsak a Sirkert-utcában 40 évre förműlt **fűszerüzlet**, házal együtt (mely 400-ól s területén szép gyümölcsös, pálmaköfűde a cementes gördők vannak törökül és cefre részlete), családi okok miatt szabad kérből a igen kedvező feltételek mellett **örök áron eladó.**

Értekezetheti tulajdonos: **RÁTKAY JÁNOS** vendéglősi **Makó** (Ujvárosi állomás mellett) — Nevezett ház és üzlet — ha vétel nem történik — önkéntes árverésen június 2-án eladatik. 3-3

Vendéglői és kávéházi cikkek

olcsó beszerzés

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó nyoma.)

Szállítja a következő cikkekét:

Fogvájókat a legjobb kárpáti fából minden kivitelben és minőségben.

Amerikai fogvájó, egyik vége gömbölyű, a másik vége hegyes, a jelkenr legjobb fogvájója.

Szivarsziphákat egyszerűen és kétszeresen egettől szópakkal, reklámmal minőségben és anélkül.

Krétákat vendéglői és kávéházi célra, szines papír- vagy faburkolatban.

Dákókrétákat, fehér, kék vagy zöld színben reklámmal minőségben és anélkül.

Dákóbürokat és **börnyagasz** az összes használatos minőségben.

Irotáblákat vendéglői és kávéházi célra legyefeke nagyságban.

Táblatörölő szivacsokat a legfinomabb minőségben közvetlenül a termelőktől beszerve.

Rizs-szalmaszákat hűsítő itatok szárcsöveséhez 1000-kint dobozba csomagolva, vagy szalanként se-lyempapírhüvelyben, mely esetleg reklámmal minőségben és anélkül.

Hektograph-készülékek, étápiráshoz a legelőjárható eljárás.

Póttekercesek bármely rendszerű sokszorosított készülékhez.

Hektograph-lapokat és anyagot kitűnő minőségben.

Hektograph-tentákat étápiráshoz az összes minőségben.

Hektograph-irógép-szalagokat étápiráshoz, bármely rendszerű irógépkehez.

Hektograph-nyag a legkitűnőbb minőségben.

Teljesárakat minden kívánt kivitelben és minőségben.

Író- és rendtollakat a legmegelő-őbb fajtaiban acélból, nikkeltől vagy alumíniumból.

Ragganta-bélyegzőket a legjobb csöbű áron.

Bélyegzőpárnák háromféle nagyságban.

Étlapokat, borjegyzékeket minden igénynek megfelelő kivitelben egy vagy több színben.

Söntcs-, konyha- és kávéházi beíró leveket előtér és saját mintáink szerint.

Szelvény-bérlőtűzeleket 11 koronás és 22 koronás beszállással.

Étel- és italjegyzékeket gyufatörkére alkalmazható, egy vagy több színben erős, finom kartonpapírra nyomva.

Menü- és asztalkártyákat egyszerűen és díszes kivitelben, esetleg a kívánt szövegszerinti nyomással.

Élfoglalva, Élfoglalva, Fentartva! (felírta, gyufatörkére alkalmazható táblácskák, csinos kerettek, két színben nyomva.

Selyempapírszalvéták a legkülönfélébb mintákban, minőségekben és színekben.

Bon-blokkok minden színben és minden nagyságban.

Bonkönyvek másolattal 1—300-ig vagy 1—1000-ig számozva.

Ruhatári számok 1—300-ig és 1—500-ig számozva.

Bélpótegyek szelvényvel 1-500-ig számozva.

*** **Olcsó** ***
** **szabott árak!** **
***

Papírszalvéták teljes választékban. - Hektograph-fő-szerelések. - Levelpapírok, borítékok. - Vendéglői és kávéházi iróeszközök. - Pincészeti és borászati cikkek.

*** **Olcsó** ***
** **szabott árak!** **
***

Néhány szakértői vélemény

□ □ □

Frohner Hotel Imperial, Wien. A „Krisztály” asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik. **Rüling,** igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin NW. Unter den Linden 62-63. A „Krisztály” ásványvizet vendégimmel igen kedvelt és szállítmányaink mindig a legjobb állapotban érkeznek meg. **Louis Adlon,** tulajd.

The Savoy Hotel, London. A „Krisztályforrás” ásványvizet kitűnőnek találom egy tisztán magában, mint borral vegyítve. **Henry Prüger,** vendégfőnök.

The Splendid Hotel Ostende. A „Krisztályforrás” ásványvizet a legkifinomultabb és vendégimnek legkedveltebb asztali víze, melynek birneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében. **Charles Vásárhelyi,** igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. Felseje Udvari Gazdasági hivatala, Wien. A „Krisztályforrás” igen kellemes ízű és üdítő itálnak találtattott. **Franz von Worlitzky,** Ő cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a „Krisztályforrás” ásványvizet tiszta, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból egészségesnek minősítette.

Az állami bakteriológiai intézet a „Krisztályforrás” vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtan tanára, az 1902. XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek bakteriológiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában legtisztábbnak a „Krisztályforrás” ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a „Krisztályforrás”-t nagy mélységből fakadó állandó összetételű, igen tiszta, magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

Az Országos Magyar kir. Chemiai Intézet megállapította, hogy a „Krisztályviz” igen tiszta magnesiumhydrocarbonatos ásványviz.

A magy. kir. Belügyminiszter 1906. március 6-án kelt 22882. számú határozatából. A „Krisztályforrás” közegészségügyi szempontból mint élvezetivíz kitűnő és rendkívül értékes.

Az Orsz. Közegészségügyi Tan. a „Krisztályforrás”-t helyes és tisztán való kezelése folytatni a külföldön való versenyre más ásványvizekkel hivatottak minősítette.

Hektograph

lapok, ténták, készletek stb. az étlap-szükségletéhez való cikkek legelőszóbban beszerezhetők a

Fogadó-nyomdában

Budapest, Szentkirályi-u. 34.

Nyilvános kötelezvény.

Tekintettel arra, hogy az 1912-iki termes és az utbor-bevásárlások sok vendéglőst olyan helyzetbe juttattak, hogy ha kimeríti az 1912-ki íratatlan savanyu borát, akkor az üzletet üli agyon, ha pedig a borát ászokolja, akkor meg 6 bort kell méregdrágán venni, amelyek a horribilis ár mellett is, eset-süchessék s ez áll az u. n. parasztpincére, amit a vendéglősök tapasztalhattak is már.

En itt nyilvánosan közeletem magamról bármely hiteles személyes vendégüljárásnak egy levelező-lapjára egy hektoliter D12 évi novemberi szárazlevesű Rizing vagy Kövidánka bort bizományoképp olyan formán elküldtem, hogy azt próbáképpen a vendéget számára mérje ki. Ennek töltés teremtésénél tisztafogóként nemcsak becsülemmel és öntevéses mulattal jelek, hanem a küldött borok s a hordónak az árát odaajándékozom a vendégeknek, ha a borban és annak kiválóságában bírték a feleségülhöz hibát képes feljelenzi — A bor kiválósága valódi és szentül s a savanyuságnak, ez az amiért jelek és az egész küldeményt koszára leszem senmi nyoma, mert teljesen érelt szőlőből, novemberben lett szüretelve. — Kisebb városokba csak egy, nagyobb városokba csak két egységnek szállított. A megjelölt borok ára: Kövidánka 62 fill., Rizing 64 fill. Bermentve bármely vasúti állomásra szállítva, megrendelőtől

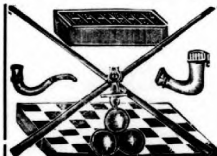
horgonybirtokos, Kiskörmöcsény, Keskeny-fő.

Szalmaszálak

hűsítő italok szárcsodéséhez, se-lyempapírhüvelyben vagy anélkül legelőszóbban kaphatók a

Fogadó-nyomdában

Budapest, Szentkirályi-u. 34.

Novágh Károly mű- és diszmnű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hozai Takarékszövetkezeti szobában)

Ajánlja saját készítményű **elefantcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, domino, lignon santum-golyók, bábu, sétatok, taték- és borostyánkő dohányzó-eszközöket** stb. nagy választékban. — **Billiárd-golyók esztergályozása, dákok, sakk és domino javítása olcsó árszámítással, pontos határidőre való szállítással** — elfogadtnak. □

Fürdőigazgatóságok és vendéglősök- és budapesti kávéosok figyelmébe!

Egy 12 tagból álló jól szervezett és jól betanult **zenekar**, mely már több ízben külföldi nagyobb városokban is működött, a nyári időnyre nagyobb fürdőre, esetleg **Budapesten jobb kávéháza** elszereződi óhajtanak. Csak tulajdonosoknak bővebb felvilágosítást nyújt: **Székelly nagyvendéglős Jászapáti.**

SAJT

Számtalan kiténtetés

EMENTALI, RÉPELAKI, TRAPPISTA, ROMADOUR, CSEMEGE- és TEVAJI

ajánlja **Stauffer és Fiai** sajt- és vajgyárak RÉPELAK Vas m.

Eladó jóforgalmu vendéglő, henteseg, mészárszék

betegség miatt... Az üzlet egy a mai kornak megfelelően újonnan föl- épített és minden kényelemmel berendezett házban van. Tartozik hozzá fentén kívül — **nagy pincék** (alkalmas sörraktárnak) — 2 nagy magtár, megfelelő kereskedés célra — nagy kövözetű udvar (kitűnően alkalmas fakereskedelemre). **Ha vevő gazdálkodni akar**, ez esetben a földiek is bérbeadók. — Bővebbet **Fábián Lajosné** Köröspati vendéglő — Nagysalók. (Hárs m.)

Debrecenben

a régi híres **Türö-féle nagyvendéglő** betegség miatt eladó. — 1000 hektoliter kimutatható forgalom. — Értekezni személyesen tulajdonossal: **Debrecen, Csapó-utca 14.**

Biharmegye

egyik forgalmas nagyközségében (mezőváros), melynek járásbírója, szolgabírója stb. stb. hivatala és jómódu gazdákkal bíró környéke, ezenkívül nagy hetti és 4 országos vására van. (a 4 orsz. vásár a házbert behozta) — **egy 40 éve fennálló és állandóan nagyon jól látogatott szállodai, vendéglői és kávéházi üzlet** — amelyen eddig minden bérítő pénzt szerzett, csatl. viszály miatt eladó. — Az üzlethez — hét szepen beburtozott vendégszoba, 2 étterem, 1 paraszti **kocsmá, kávéház, 2 billiárdasztal**, szép világos konyha, nagy udvar, 40 lóra istálló, ezenkívül szép virágoskert, nagy veteményes kert, gyümölcsös, egy hold szántóföld, pincék stb. szükséges helyiség tartozik. **Vételár** 5000 korona. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy régi

és jófor- galmu „beszálló-nagyvendéglő” visszavonulás miatt — 2000 Nagynyedben a legforgalmasabb helyen, a piac és fő-ut mellett. Bővebb tájékoztatást nyújt a tulajdonos: **ABÓD LAJOS, Nagynyed.**

Prágai sonkát

nyers és főtt állapotban, gépsonkát, teljesen csont nélkül és **minden-nemű husneműeket** a legújabb-nyosabb árban és pontosan szállít

Földváry Károly hentes

Budapest I., Bertalan-utca 22.

678 1913. sz. r.

Vendéglő- és szálloda-bérbeadás.

Zamárdi község előjáróságán közli, hogy a

községi vendéglőt és szállodát

toljó évi **junius hó 19-én d. e. II órakor** a község-házánál megartandó árverésen három évre bérbe adja. A bérlet **1914 január 1-én** kezdődik. Az árverési feltételek a községi bírónál és a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Zamárdi, 1913 május 20-án.

Varga Vilmos
körjegyző.

Fehér József
bíró.

FELVIDÉKI FOGADÓ

étterem, kávéház és külön kocsmával gyönyörű — románcos ébenfa szinű s részletesül — burtozzal fölserelt 14 szobával s az ösz-resz horrátartozékkal és teljes berendezéssel együtt eladó. A kávéház, étterem, söntés, konyha és kávékonyha szintén modern és értékes berendezéssel vannak ellátva s ezenkívül 2 fűker, egy igás kocsi, 1 koffer-bordó-kocsi és még két ló tartozik az üzlethez. Az üzlet ár **22 ezer** korona. Házber 6000 (hatezer) korona. Még 6 éves szerződés. — Cim a kiadóhivatalban. — 2-4

Eladó beszálló-vendéglő

Veszprém-megyében, a megye székhelyén egy igen jó forgalmu beszálló vendéglő eladó. Az üzlethez tartozik: egy nagy és egy kis **ivo-szoba**, egy szép **étterem**, konyha, szep, 2 szobás lakás előszobával, káton épületben — 1 szoba, konyha, istálló, nagy udvar kocsiszinnel, 2 pince, nagyon szép kerthelyiség, fódott tekepa-lyával és szaletlival. Az üzletnek igen nagy italfogyasz-tása és igen jó vidéki forgalma van. **Eladási ár:** 30000 korona. **Atveteltek:** 18—20000 korona elégséges. Cim a kiadóhivatalban. — 2-3

